

evropsko sodelovanje na področju mladine

eurodesk

Evropski razpisi in viri
financiranja v EU

Evropske novice s
področja mladine

Mladinska politika
na ravni EU

Zbirka uporabnih
evropovezav za mlade

Iskanje partnerjev za
mednarodno sodelovanje

Pomoč pri iskanju
informacij in odgovorov

EURODESK SEMINAR 2005:

**EVROPSKO SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE
IN
EVROPSKI PAKT ZA MLADINO**

POROČILO

6. december 2005, Celje

KAZALO

UVOD	3
REZULTATI PREDHODNE ANKETE	5
EVROPSKO SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE.....	6
ODPRTA METODA KOORDINACIJE	6
ODPRTA METODA KOORDINACIJE NA PODROČJU MLADINE.....	7
KLJUČNI AKTERJI V PROCESU NA RAVNI EU	7
KLJUČNI AKTERJI V PROCESU NA RAVNI DRŽAV ČLANIC	8
POTEK ODPRTE METODE KOORDINACIJE NA PODROČJU MLADINE	12
BELA KNJIGA: NOVA SPODBUDA ZA EVROPSKO MLADINO	13
OKVIR EVROPSKEGA SODELOVANJA NA PODROČJU MLADINE	13
1. PODROČJE: INFORMIRANJE	15
2. PODROČJE: PARTICIPACIJA	19
3. PODROČJE: PROSTOVOLJNE AKTIVNOSTI MLADIH	22
4. PODROČJE: BOLJŠE POZNAVANJE IN RAZUMEVANJE MLADIH	27
EVROPSKI MLADINSKI PAKT	32
NOVI OKVIR EVROPSKEGA SODELOVANJA.....	36
VKLJUČEVANJE MLADINSKIH ORGANIZACIJ IN MLADIH	38
ANALIZA EVALVACIJSKEGA VPRAŠALNIKA	41
PROGRAM SEMINARJA.....	45
SEZNAM UDELEŽENCEV SEMINARJA.....	47
SEZNAM GRADIV.....	49

NAMEN SEMINARJA

Namen seminarja »Evropsko sodelovanje na področju mladine«, ki je potekal 6. decembra 2005 v Celju, je bil seznaniti mladinske organizacije, mladinske svete in druge akterje na področju mladine z najpomembnejšimi dokumenti razvoja mladinske politike na ravni Evropske Unije ter jih spodbuditi k aktivnejšemu delovanju ter izrabi možnosti, ki jih predvidevajo ali priporočajo "evropski dokumenti".

UDELEŽENCI IN UDELEŽENKE SEMINARJA

K udeležbi na seminarju smo povabili vse, ki se želijo seznaniti s ključnimi dokumenti in procesi sodelovanja na področju mladine v okviru Evropske unije in želijo instrumente in ukrepe, ki jih predvideva okvir sodelovanja, uporabiti tudi za izboljšanje položaja mladih v Sloveniji ter razvoj mladinskega dela in mladinske politike, še posebej pa:

- voditelje in voditeljice nacionalnih mladinskih organizacij;
- predstavnike in predstavnice reprezentativnih struktur in sodelovanja na področju mladine, še posebej Mladinskega sveta Slovenije, mladinskih svetov lokalnih skupnosti ter povezave mladinskih centrov mreže Mama;
- predstavnike reprezentativnih povezav lokalnih skupnosti (Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije) ter odgovorne osebe za mladino v občinskih upravah.

PREDSTAVLJENA PODROČJA

1. Evropske institucije

Sodelovanje in odločanje v Evropski uniji vključuje več institucij, katerih vloge ni mogoče enostavno primerjati z delitvijo oblasti na nacionalnih ravneh. Z namenom boljšega razumevanja vsebine v nadaljevanju seminarja smo seminar začeli s kratko predstavitvijo institucij Evropske unije ter njihovih medsebojnih odnosov.

2. Evropsko sodelovanje na področju mladine

Leta 2001 je Evropska komisija objavila Belo knjigo »Nova spodbuda za evropsko mladino«. S sprejetjem Resolucije Sveta in predstavnikov držav članic EU se je oblikoval stalni mehanizem sodelovanja na področju mladine v Evropski uniji, ki je poznan pod imenom »odprta metoda koordinacije«. Vzpostavljeno evropsko sodelovanje trenutno predvideva štiri prednostne teme oziroma cilje na štirih področjih, in sicer:

- participacija mladih,
- informiranje mladih,
- boljše razumevanje mladih,
- prostovoljne aktivnosti mladih.

Na seminarju smo predstavili potek odprte metode koordinacije na področju mladine ter vlogo in pristojnosti posameznih akterjev (Svet, Evropska komisija, nacionalne oblasti, mladi in mladinske organizacije) ter:

- osnovne dokumente, ki se nanašajo na vzpostavitev in izvajanje odprte metode koordinacije kot specifične oblike dela na nekaterih področjih družbenega življenja in razvoja med državami članicami Evropske unije;
- povzetke poročil o stanju oziroma predlogov držav članic za razvoj na posameznem področju ter določene skupne cilje razvoja mladinske politike v vseh državah članicah Evropske unije, kot jih je določil Svet in predstavniki držav članic v Svetu.

Seminar je udeleženkam in udeležencem ponudil tudi priložnost, da se seznanijo z vključevanjem in sodelovanjem pristojnih oblasti Republike Slovenije, in sicer:

- z vsebino poročil o stanju oziroma predlogov za razvoj na posameznem področju, kot jih je Evropski komisiji posredovala pristojna nacionalna oblast v okviru odprte metode koordinacije;

- s predvidenimi aktivnostmi za izdelavo prvega rednega poročila o doseganju ciljev na področju participacije in informiranja, ki ga morajo nacionalne oblasti Komisiji posredovati do konca leta 2005.

3. Evropski mladinski pakt

Evropski svet je na zasednji 22. in 23. marca 2005 v okviru t.i. »zaključkov predsedstva« sprejel Evropski mladinski pakt z namenom, da države članice EU pri redefiniranju ukrepov in strategij v okviru Lizbonske strategije posebno pozornost namenijo mladim.

Evropski mladinski pakt govori o zaposlovanju in družbeni integraciji mladih, izobraževanju, usposabljanju in mobilnosti ter usklajevanju delovnega in družinskega življenja.

Na seminarju smo tako predstavili:

- vsebino Evropskega mladinskega pakta;
- predlog Evropske komisije za praktične ukrepe v okviru izvajanja Evropskega mladinskega pakta;
- pričakovanja do ukrepov na evropski ravni in nacionalnih oblasti kot jih predlaga Evropska komisija ter vlogo mladih, mladinskih organizacij in njihovih reprezentativnih struktur pri oblikovanju in izvedenju teh ukrepov;
- izvajanje ukrepov v okviru Evropskega mladinskega pakta v Sloveniji.

REZULTATI PREDHODNE ANKETE

Da bi ugotovili, s kakšnim predznanjem se bodo predstavniki mladinskih centrov, svetov in občin udeležili napovedanega seminarja, smo med prijavljenimi udeleženci izvedli preliminarno anketo, katere rezultati so predstavljeni spodaj.

1. Kako dobro ste seznanjeni z Belo knjigo »Nova spodbuda za Evropsko mladino«?

2. Kako dobro ste seznanjeni z odprto metodo koordinacije na področju mladine?

3. Kako dobro ste seznanjeni z Evropskim mladinskim paktom?

EVROPSKO SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE

Na področju mladine, tako kot na področju izobraževanja, imajo institucije Evropske unije izredno malo pristojnosti oziroma so pristojnosti omejene na spodbujanje sodelovanja med državami članicami Evropske unije. 149. člen Pogodbe o ustanovitvi (Pogodba) zelo skopo predvideva spodbujanje mladinskih izmenjav ter izmenjave t.i. »mladinskih voditeljev in mladinskih delavcev¹«. Na podlagi tega člena so se ustanovili in razvili vsi dosedanji programi Evropske unije na področju mladine. Vendar Pogodba predvideva osnove za ukrepe na celi vrsti področij, ki zadevajo mlade neposredno ali posredno. Med njimi na področju diskriminacije, evropskega državljanstva, zaposlovanja, družbene izključenosti, izobraževanja in poklicnega usposabljanja, kulture, zdravja, varstva potrošnikov, svobode gibanja, zaščite okolja, mobilnosti mladih raziskovalcev, razvojnega sodelovanja in boja proti revščini.

Nad in poleg teh splošnih področij in sektorskih politik, ki zadevajo mlade, so tudi drugačni tipi aktivnosti, ki spodbujajo mobilnost, medkulturne izmenjave, državljanstvo ter prostovoljno delo. Na teh osnovah in na podlagi 149. člena Pogodbe je Evropska unija ustanovila vse dosedanje evropske programe na področju mladine. Vendar – posamezne sestavine ciljev mladinskega dela in mladinske politike, kot so družbeno udejstvovanje mladih ali avtonomija mladih, niso v neposredni pristojnosti Evropske unije. Svet ministrov za mladino je sicer sprejel vrsto zaključkov in resolucij, ki so govorili v prid mladih, na primer na temo družbenega udejstvovanja mladih ali iniciativnosti in podjetnosti med mladimi, vendar sprejem teh sklepov ni prinesel posebnih rezultatov. Med drugim tudi zato, ker so sprejeti dokumenti držav članic ostajali na ravni besed v Svetu ter dobrih, a neuresničenih namenov. Zato je bilo v procesu nastajanja besedila znane Bele knjige Evropske komisije o mladinski politiki eno izmed ključnih vprašanj prav pripravljenost in zmožnost držav članic, da se odločijo in uvedejo takšno obliko sodelovanja, ki bo bolj zavezujoča in bo omogočala tudi primerjave doseženega razvoja med posameznimi državami.

ODPRTA METODA KOORDINACIJE

Odrta metoda koordinacije je posebno poimenovanje postopkov sodelovanja držav članic Evropske unije ter evropskih institucij na tistih področjih, kjer pogodbe o ustanovitvi evropskih skupnosti dajejo zelo malo ali nič pristojnosti za neposredno delovanje institucij v okviru Evropske unije. Ta metoda je bila uveljavljena s sprejetjem Bele knjige o upravljanju², ki opredeljuje način odločanja, soodločanja oziroma sodelovanja v Evropski uniji. Odrta metoda koordinacije naj bi bila uporabljena kot oblika spodbujanja sodelovanja, izmenjave dobrih praks in sporazumnega določanja skupnih ciljev in usmeritev za države članice, in sicer od primera do primera različno. Odločitev za začetek odrte metode usklajevanja na posameznem področju mora vključevati redno spremljanje napredka pri doseganju zastavljenih ciljev, pri tem pa dovoljevati državam članicam, da primerjajo medsebojne napore in se učijo iz izkušenj drugih.

ODPRTA METODA KOORDINACIJE NA PODROČJU MLADINE

Odrto metodo koordinacije na področju mladine je kot ustrezno obliko sodelovanja predlagala Evropska komisija s sprejemom Bele knjige: Nova spodbuda za evropsko mladino³. S sprejetjem zaključkov Sveta (Izobraževanje in mladina)⁴ se vzpostavlja načelno evropsko sodelovanje na področju mladine, Svet pa je 27. junija 2002 sprejel resolucijo, s katero je podrobneje določil postopke odrte metode usklajevanja na področju mladine, vlogo evropskih institucij in nacionalnih oblasti ter – glede na specifično področje mladine in načel mladinske politike – vlogo mladih in mladinskih organizacij ter reprezentativnih struktur na nacionalni in evropski ravni. Svet je potrdil odločitev za štiri prednostna področja evropskega sodelovanja na področju mladine: družbeno udejstvovanje (participacija), informiranje, večje poznavanje in boljše razumevanje mladih ter prostovoljne aktivnosti med mladimi. Podrobnost postopka predvidenega rednega poročanja o napredku je določena s sprejemom Resolucij s skupnimi cilji na posameznem področju.

1 V angleškem izvirniku: socio-educational instructors

2 White paper: European Governance z dne 21. 07. 01 (COM(2001) 428 final)

3 White paper: A New Impetus For European Youth z dne 21. 11. 01 (COM(2001) 681 final)

4 Zaključki Sveta (2002/C 119/04)

KLJUČNI AKTERJI V PROCESU NA RAVNI EU

Evropska komisija

Evropska komisija, ki je sestavljena iz 25 komisarjev, eden iz vsake države članice, **predlaga zakone** v sprejem Svetu Evropske unije in Evropskemu parlamentu, pripravi predhodni predlog proračuna EU, **je odgovorna za izvajanje zakonodaje EU** in predstavlja EU v tretjih državah oziroma v nekaterih mednarodnih organizacijah. Svet Evropske unije in Evropski parlament potrebujeta predloge Evropske komisije, preden lahko sprejmeta kateri koli predpis EU.

Uradna spletna stran: <http://ec.europa.eu/>

Svet Evropske unije

Svet Evropske unije zastopa interese držav članic in **ima zakonodajno funkcijo**, preko katere opredeljuje smer-nice EU. Na podlagi predlogov Evropske komisije države članice v Svetu Evropske unije sprejemajo predpise, določajo politične cilje, koordinirajo svoje nacionalne javne politike in rešujejo različne druge probleme. Države zastopajo njihovi ministri glede na obravnavano področje.

Uradna spletna stran: <http://ue.eu.int>

Evropski parlament

Evropski parlament sestavlja 732 neposredno izvoljenih poslancev, ki prihajajo iz držav članic. **Je nadzorni in posvetovalni organ**. Klasično zakonodajno funkcijo izvaja v omejenem obsegu in le skupaj s Svetom Evropske unije. Ima pa nekaj odločilnih pristojnosti v zvezi z imenovanjem komisije in sprejemom proračuna. Poslanci se združujejo glede na strankarsko pripadnost in ne na nacionalni osnovi.

Uradna spletna stran: <http://www.europarl.europa.eu>

Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij

Ekonomsko socialni odbor in Odbor regij **pomagata Svetu Evropske unije in Evropski komisiji pri pripravi us-treznih instrumentov**. Prvi predvsem svetuje na področju regionalnih in lokalnih zadev ter omogoča predstavnikom regionalnih oblasti, da sodelujejo pri oblikovanju integracijske politike. Drugi pa omogoča ustanovam EU, da pri pripravi odločitev ovrednotijo in upoštevajo interese različnih gospodarskih in socialnih skupin. Sodelovanje med institucijama in odboroma poteka na več ravneh. Na nekaterih področjih obsega obvezno posvetovanje, instituciji lahko zgolj zaprosita za mnenje, v vsakem primeru pa lahko odbora izdeta mnenje tudi na lastno pobudo.

Uradni spletni strani: <http://eesc.europa.eu> in <http://www.cor.europa.eu>

Evropski mladinski forum

Evropski mladinski forum sestavlja več kot 90 nacionalnih mladinskih svetov in mednarodnih nevladnih krovnih mla-dinskih organizacij. Forum **združuje na destine milijonov mladih iz vse Evrope in na evropski ravni zastopa in predstavlja njihove skupne interese**. Mladim omogoča aktivno sodelovanje v procesu oblikovanja bodoče Evrope in družbe, v kateri živijo, ter pri izboljševanju življenjskih pogojev mladih evropskih državljanek in državljanov v današnjem svetu.

Uradna spletna stran: <http://www.youthforum.org>

KLJUČNI AKTERJI V PROCESU NA RAVNI DRŽAV ČLANIC

Nacionalne oblasti

V Sloveniji je to Urad RS za mladino, ki deluje v okviru Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije. Urad na evropski ravni zastopa interese Republike Slovenije na področju mladine in mladinske politike. Predstavniki Urada sodelujejo v Evropskem usmerjevalnem odboru za mladino pri Svetu Evrope, Odboru programa MLADINA/MLADI V AKCIJI in Delovni skupini za mladino Sveta EU.

Uradna spletna stran: <http://www.uradzamladino.gov.si/>

Mladinski sveti

Mladinski svet Slovenije je krovna mladinska organizacija v Sloveniji, ki združuje 17 mladinskih nevladnih organizacij različnih interesnih, nazorskih ali političnih usmeritev. MSS je predstavniško reprezentativno telo nacionalnih mladinskih organizacij in kot tak zastopa interese mladih pri nacionalnih oblasteh in v mednarodnih združenjih ter sodeluje pri spodbujanju razvoja mladinske politike pri nas in po svetu.

Predstavniki Mladinskega sveta Slovenije in Urada RS za mladino se srečujejo znotraj Mešane komisije za mladinska vprašanja. Namen komisije je informiranje o tekočih zadevah na mladinskem področju in uskladitev stališč o odprtih vprašanjih.

Mladinski svet Slovenije je član Evropskega mladinskega foruma.

Uradna spletna stran MSS: <http://www.mss.si>

Mladinski sveti lokalnih skupnosti so akterji mladinskega dela in mladinske politike na lokalni ravni ter predstavljajo osnovo za sodelovanje mladih v lokalnih skupnostih. Od sprejetja Zakona o mladinskih svetih v letu 2000 se ustanovljajo v posameznih lokalnih skupnostih kot združevalni in predstavniški organ lokalnih mladinskih organizacij in lokalnih enot večjih mladinskih organizacij.

Mladinski svet lokalnih skupnosti je predstavniško reprezentativno telo lokalnih mladinskih organizacij in kot tak zastopa interese mladih pri lokalnih (občinskih) oblasteh in se z njimi pogaja o deležu občinskega proračuna, ki bo namenjen mladim. Prav tako ima v skladu z zakonom pravico do dajanja mnenj v vseh zadevah, obravnavanih v občinskih organih, ki zadevajo mlade. Kot organizirana oblika ima tudi možnost prirejanja različnih aktivnosti ter se posluževati različnih oblik pridobivanja sredstev za delovanje (občinski razpisi, Urad RS za mladino, program Mladina/Mladi v akciji itd.)

Seznam registriranih mladinskih svetov lokalnih skupnosti najdete na spletnih straneh Mladinskega sveta Slovenije.

Mladinske organizacije

Za mladinske organizacije se štejejo prostovoljna, demokratično organizirana združenja, katerega članstvo v celoti ali večinsko sestavljajo mladi ter izvajajo dejavnosti, ki so prvenstveno namenjene sovrstnikom ter s svojimi dejavnostmi pokrivajo različna področja delovanja. Večina mladinskih organizacij ima natančno določene starostne meje, mnoge med njimi imajo tudi starostne omejitve za vodstvene funkcije v organizaciji. Vsebine njihovega delovanja so zelo različne, velikokrat pa so povezane s posameznimi idejnimi, filozofskimi, političnimi, interesnimi in drugimi izhodišči svojega poslanstva.

Mladinski centri

Mladinski centri predstavljajo središčno točko, kjer mladi vseh starosti in nazorov ustvarjajo in razvijajo najrazličnejše aktivnosti, in ponujajo tudi možnost preventivnega delovanja, neformalnega učenja in usposabljanja mladih na lokalni ravni. Veliko mladinskih centrov se na nacionalni ravni povezuje v svojo mrežo MaMa.

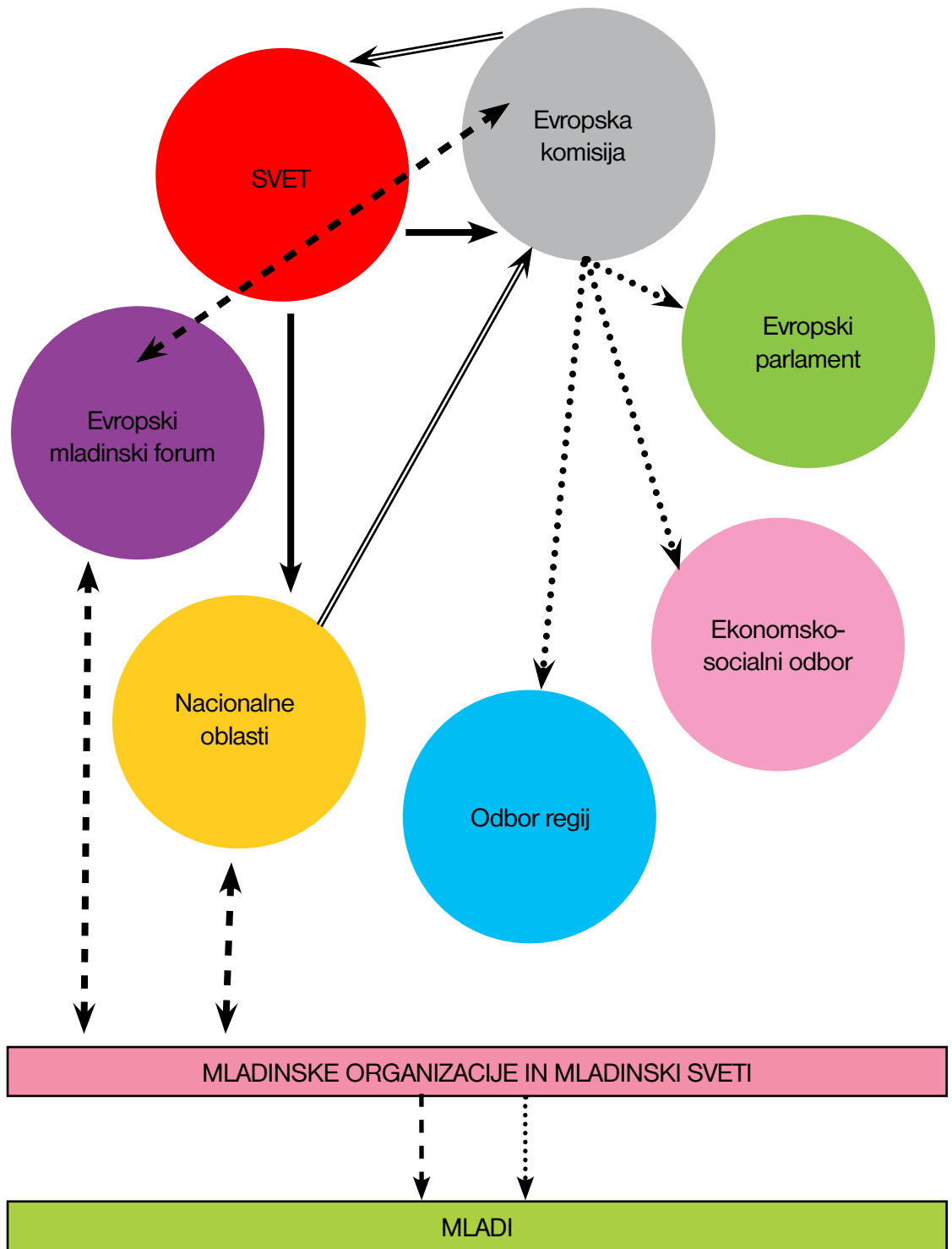
Mladinski centri, klubi, društva, združenja in interesne skupine zastopajo interese mladih v lokalnem okolju.

Uradna spletna stran Mreže MaMa: <http://www.mreza-mama.si/>

Mladi

Mladi, ki spremljajo dogajanje na področju mladine in želijo prispevati oz. aktivno sodelujejo v procesu oblikovanja bodočih smernic Evrope.

VLOGE POSAMEZNIH AKTERJEV V PROCESU:

- Predlaga:
- Sprejme odločitev:
- Se posvetuje:
- Informira:

POTEK ODPRTE METODE KOORDINACIJE NA PODROČJU MLADINE

- **Svet** določi prednostna področja.
- **Evropska komisija** sestavi vprašalnik za posamezno področje v posvetovanju z državami članicami ter ga posreduje pristojnim nacionalnim oblastem.
- **Nacionalne oblasti** sestavijo in posredujejo odgovor s posnetkom stanja ter načrtovanih ukrepov ob posvetovanju z mladimi, mladinskimi organizacijami in mladinskimi sveti.
- **Evropska komisija** pripravi povzetek odgovorov s primeri dobre prakse, se posvetuje z Evropskim mladinskim forumem (EMF) in Svetu predlaga skupne cilje na posameznem področju.
- **Svet** obravnava predlog Evropske komisije ter določi skupne cilje, rok za predložitev nacionalnih poročil o napredku ter vlogo posameznih akterjev v nadaljevanju.
- **Nacionalne oblasti** izvajajo predstavljene ukrepe.
- **Nacionalne oblasti** pripravijo in posredujejo poročilo o napredku ter se o vsem predhodno posvetujejo z mladimi, mladinskimi organizacijami ter mladinskimi sveti.
- **Evropska komisija** pripravi zbirno poročilo s primeri dobre prakse, se predhodno posvetuje z EMF ter Svetu poda poročilo s morebitnim predlogom dodatnih ciljev.
- **Svet** obravnava poročilo Evropske komisije in določi morebitne dodatne cilje, določi rok za naslednje nacionalno poročilo o napredku ter vlogo akterjev v nadaljevanju.
- **Evropska komisija** na primeren način obvešča Evropski parlament, Odbor Regij in Ekonomsko socialni svet.
- **Evropska komisija** začne nov krog.....

BELA KNJIGA: NOVA SPODBUDA ZA EVROPSKO MLADINO

Bela knjiga Nova spodbuda za evropsko mladino je bila objavljena 21. novembra 2001 kot predlog Evropske komisije za nov pristop sodelovanja v EU na področju mladine (in mladinske politike). Nastala je na podlagi enoletnega procesa posvetovanj. Izdana je tudi v slovenskem jeziku (Urad RS za mladino).

Bela knjiga na področju mladine predlaga uvedbo **odprte metode koordinacije**, ki je bolj obvezujoča oblika sodelovanja na posameznih "mehkih" področjih v Evropski Uniji.

Odprta metoda koordinacije naj bi potekala na **štirih prednostnih področjih za določitev skupnih ciljev**:

- informiranje,
- participacija,
- prostovoljne aktivnosti mladih in
- boljše razumevanje in poznavanje mladih.

Namera Evropske komisije je bila potrjena z Resolucijo Sveta z dne 14. 02. 2002.

OKVIR EVROPSKEGA SODELOVANJA NA PODROČJU MLADINE

Resolucija Sveta z dne 27. junija 2002 O Evropskem sodelovanju na področju mladine:

- postavlja cilj: spodbuditi in omogočiti skladnejši razvoj mladinskih politik v Evropski uniji na posameznem prednostnem področju;
- določa štiri prednostna področja (participacija, informiranje, prostovoljne aktivnosti med mladimi, boljše poznavanje in večje razumevanje mladih);
- določa potek odprte metode koordinacije na področju mladine ter vloge posameznih akterjev.

Evropska komisija je za spremljanje dogajanja na štirih prednostnih področjih državam članicam oz. nacionalnim oblastem posredovala 4 ločene vprašalnike.

Struktura vprašalnikov Evropske komisije:

- Osnovne informacije
- Pregled trenutne politike s primeri dobre prakse
- Pričakovanja na evropski ravni
- Opis oblik in načinov posvetovanja z mladimi

Analiza odgovorov držav članic je nakazala skupna področja, na katerih bi lahko članice sodelovale v okviru Odprte metode koordinacije.

Komisija je na podlagi analize Svetu predlagala **skupne cilje na posameznih področjih ter možne ukrepe za doseganje teh ciljev.**

Svet je z resolucijami na posameznih področjih skupne cilje in obveznosti držav članic uradno potrdil.

1. PODROČJE: INFORMIRANJE

Pomen **informiranja** je bil posebej poudarjen že v *Beli knjigi o evropskem upravljanju* (julij 2001). Da bi državljani EU lahko aktivno sodelovali pri oblikovanju smernic bodočega razvoja Evrope, morajo biti najprej dobro informirani. V ta namen morajo tako evropske institucije kot tudi države članice državljanom omogočiti dostop do zanesljivih evropskih informacij na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, informacije pa morajo biti vsebinsko in jezikovno prilagojene lokalnim potrebam. Dobra informiranost državljanov EU je bila tako opredeljena kot predpogoja za razvoj aktivnega evropskega državljanstva.

Pomen in specifična **mladinskega informiranja** sta bila nato izpostavljena v *Beli knjigi EK: Nova spodbuda za evropsko mladino* (november 2001), kjer je bilo mladinsko informiranje določeno za eno izmed štirih prednostnih področij v okviru *Odprte metode koordinacije (OMK) na področju mladine*. Države članice so bile pozvane k prevzemu odgovornosti za informiranje mladih in tistih, ki z njimi delajo, o evropskih in drugih vprašanih. Poudarjena je bila potreba po zagotavljanju kakovostnih informacij za mlade, usklajeni strategiji mladinskega informiranja ter vključevanju mladih v načrtovanje in uporabo orodij informiranja. Vsi ukrepi držav članic na področju mladinskega informiranja morajo temeljiti na zagotavljanju enakih možnosti informiranja, prostega dostopa do vseh praktičnih informacij, bližine, prožnosti in uporabnikom prijaznega komuniciranja, visokih standardov etičnega vedenja ter zagotavljanju sodelovanja mladih pri načrtovanju, izvajanju in razvijanju komunikacijskih orodij, ki jih zadevajo. Poleg tega mora biti vsebina posredovanih informacij prilagojena pričakovanjem mladih, sredstva in poti za širjenje teh informacij morajo biti zlahka dostopni in uporabnikom prijazni, informacije dosegljive v temeljnem okolju mladih, sredstva in poti informiranja pa morajo biti medsebojno povezani v mreže. *Na državni, regionalni in lokalni ravni* je bil poudarjen pomen spodbujanja mladinskih informacijskih mrež ter pomen pravega, osebno naravnanega nasveta, povečanja možnosti za usposabljanje mladinskih informatorjev in potreba po širjenju informacij o Evropi preko državnih in regionalnih mrež z upoštevanjem zemljepisnih in kulturnih značilnosti posameznih okolij ter vključevanje mladih v celoten proces informiranja.

S Sklepom Sveta o okviru evropskega sodelovanja na področju mladine (junij 2002) je bilo področje mladinskega informiranja ponovno potrjeno kot eno izmed prednostnih področij v okviru odprte metode usklajevanja na področju mladine. Poudarjena je bila potreba po dvigu pomena in kakovosti informiranja mladih, še posebej pa tistih, ki delajo z mladimi in zanje, ter potreba po spodbujanju povezovanja obstoječih struktur mladinskega informiranja in uporabe novih tehnologij. Države članice so bile pozvane k izpolnitvi vprašalnikov Komisije o participaciji in informiranju mladih na podlagi konzultacij z mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi in lokalnimi mladinskimi sveti.

Analiza odgovorov držav članic na vprašalnik Komisije o participaciji in informiranju mladih (april 2004) je omogočila vpogled v stanje na področju mladinskega informiranja v EU. Osrednja težava, s katero se srečuje večina držav, je premagovanje družbeno – ekonomskih in kulturnih ovir ter ovir, povezanih z odročnimi lokacijami, z namenom zagotavljanja enakih in nediskriminatorskih možnosti dostopa do informacij. Veliko držav se spopada z izzivom, kako izboljšati kakovost informacij za mlade v smislu vzpostavljanja učinkovitih načinov širjenja informacij, usposabljanja mladinskih informatorjev, učinkovite uporabe sodobnih informacijskih in komunikacijskih orodij, vnašanja evropske dimenzije v mladinsko informiranje ter spodbujanja zanimanja mladih za informacije o sodobni demokraciji. Prav tako se mnoge države spopadajo z izzivom, kako v proces oblikovanja in širjenja informacij vključiti mlade, še posebej v smislu uporabe sodobnih IKT. Odgovori držav članic so tako nakazali tri skupna osrednja področja mladinskega informiranja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- *izboljšanje dostopa do informacij,*
- *kakovost informiranja in*
- *participacija mladih v procesu oblikovanja in širjenja informacij.*

V Sporočilu Komisije Svetu o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih (april 2003) je Komisija na podlagi analize vprašalnikov predlagala skupne cilje za izboljšanje kakovosti mladinskega informiranja in možne ukrepe za doseganje teh ciljev, katerih namen je *izboljšati dostop mladih do informacij z namenom spodbujanja njihovega udejstvovanja v javnem življenju ter razvoja v aktivne in odgovorne državljane razširjene Evropske unije.*

S Sklepom Sveta o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih (november 2003) so bili tako potrjeni skupni cilji na področju informiranja ter predlagani *nekateri možni ukrepi držav članic* za doseganje posameznih skupnih ciljev.

Države članice so bile s Sklepom pozvane, da poleg opisa stanja opredelijo ukrepe izvajanja in spremljanja doseganja teh skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete ter do konca leta 2005 Komisiji

posredujejo poročila in uvedenih ukrepih na področju mladinskega informiranja, ki morajo temeljiti na konzultacijah z mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi mladinskimi sveti. Na podlagi prejetih nacionalnih poročil bo Komisija izdelala poročilo o napredku, ga posredovala Svetu in predlagala morebitne spremembe in dopolnila skupnih ciljev na področju mladinskega informiranja v EU.

CILJI IN UKREPI NA PODROČJU INFORMIRANJA

1. Povzetek odgovorov držav članic

Analiza odgovorov držav članic je nakazala 3 osrednja skupna področja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- dostop do informacij,
- kakovost informacij,
- participacija mladih v procesu oblikovanja in širjenja informacij.

Na podlagi analize odgovorov držav članic so bili:

- določeni skupni cilji na področju informiranja mladih,
- predlagani nekateri možni ukrepi držav članic za doseganje teh ciljev.

2. RESOLUCIJA Sveta o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih, z dne 25. 11. 2003

a) SKUPNI CILJI na področju informiranja

NAMEN: izboljšati dostop mladih do informacij z namenom spodbuditi njihovo udejstvovanje v javnem življenju ter njihov razvoj v aktivne in odgovorne državljane razširjene Evropske unije.

CILJI:

- Izboljšati dostop mladih do informacijskih storitev,
- povečati ukrepe za kakovostnejše informiranje,
- povečati participacijo mladih v mladinskem informiranju, npr. v procesu oblikovanja in širjenja informacij.

b) OBVEZNOSTI držav članic:

Resolucija poziva države članice, da:

- opredelijo ukrepe za izvajanje in spremljanje doseganja teh skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete;
- do konca leta 2005 Komisiji posredujejo poročila o konkretnih rezultatih uvedenih ukrepovih za doseganje teh skupnih ciljev, ki morajo temeljiti na konzultacijah z mladimi, mladinskimi organizacijami, mladimi prostovoljci in prostovoljskimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi mladinskimi sveti.

c) PREDLAGANI MOŽNI UKREPI ZA DOSEGANJE TEH CILJEV:

Možni ukrepi za izboljšanje dostopa mladih do informacijskih storitev

- Spodbujanje razvoja vsestranskih, povezanih in usklajenih storitev informiranja, ki upoštevajo posebne potrebe mladih, so mladim kar najbolj prijazni in ekonomsko dostopni;
- spodbujanje enakovrednega dostopa do informacij vsem mladim ne glede na njihov ekonomski, družbeni, geografski položaj, spol in kulturo;
- spodbujanje razvoja nacionalnih, regionalnih in lokalnih mladinskih portalov, povezanih z Evropskim mladinskim portalom.

Možni ukrepi za kakovostnejše mladinsko informiranje

- Spremljanje kakovosti mladinskega informiranja ob upoštevanju obstoječih dokumentov (dobrih praks in Evropske listine o mladinskem informiranju agencije ERYICA);
- izboljšanje izobraževanja in usposabljanja mladinskih informatorjev;
- izboljšanje povezave med informiranjem in svetovanjem z namenom spodbujanja učenja in pridobivanja sposobnosti med mladimi za iskanje, razvrščanje in informacij, da bi tako postali informirani uporabniki informacij;
- spodbujanje razširjanja informacij za mlade po vseh možnih kanalih, še posebej tistih, ki jih mladi najpogosteje uporabljajo, kot npr. internet, mobilni telefoni, videoposnetki ipd.

Možni ukrepi za povečanje participacije mladih v mladinskem informiranju

- Spodbujanje udejstvovanja mladinskih organizacij in informatorjev na evropski ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh v procesu priprave in izvajanja strategij mladinskega informiranja;
- spodbujanje vključevanja mladih v proces oblikovanja razumljivih, uporabniku prijaznih, ciljnih informacij z namenom izboljšanja kakovosti informacij in dostopa mladih do njih;
- spodbujanje večjega vključevanja mladih v proces razširjanja informacij in nasvetov (še posebej v centrih za mladinsko informiranje, na šolah, v mladinskih organizacijah in medijih) z namenom olajšati mladim dostop do informacij.

2. PODROČJE: PARTICIPACIJA

Sklep Sveta o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih, sprejet 25. novembra 2003, in aneks k njemu predstavljata ukrepe, ki jim velja slediti za dosegajo skupnih ciljev napredovanja na področju ene izmed glavnih prednostnih področij Evropske komisije: AKTIVNE PARTICIPACIJE MLADIH. Ukrepi, ki jih je predlagala Evropska komisija, so bili oblikovani na osnovi vprašalnikov in odprte metode koordinacije, v kateri je sodelovalo 27 držav članic EU in kandidatki za pristop. Vprašalniki so podali pogled na trenutno stanje participacije mladih v posamezni sodelujoči državi, na nacionalne ukrepe za izboljšanje participacije mladih ter na pričakovanja anketirancev na evropskem nivoju. Prav tako pa so posamezne države lahko predstavile tudi primere dobrih praks, ki so se v preteklem obdobju realizirale. Evropska komisija je zbrane materiale analizirala ter podala Svetu predloge za uresničevanje področij, opredeljenih v Beli knjigi.

Analiza vprašalnikov je pokazala, da so se oblikovala tri področja participacije, ki jim je potrebno posvetiti še posebno pozornost. Za razvoj participacije mladih, s seznanjanjem in podpiranjem aktivnosti za spodbujanje mladih pri aktivni participaciji in z razširitvijo njihovega obstoječega in učinkovitega udejstvovanja v demokratičnem življenju, je potrebno:

- *povečati participacijo mladih v družbenem življenju njihovih skupnosti,*
- *povečati participacijo mladih v sistemu reprezentativne demokracije,*
- *ponuditi večjo podporo za različne oblike učenja participacije.*

S sklepom Sveta so bili ti trije cilji potrjeni, države članice pa pozvane, da glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prednostne naloge definirajo ukrepe za doseganje teh ciljev ter njihovo nadgradnjo. Prav tako pa morajo države članice do konca leta 2005 pripraviti poročilo za Evropsko komisijo, kjer bodo predstavile ukrepe na nacionalni ravni z namenom doseganja opredeljenih ciljev. Posebnost teh ukrepov je, da morajo biti s pomočjo konzultacij z mladimi, mladinskimi organizacijami, lokalnimi mladinskimi sveti itd. le-ti usklajeni.

V aneksu k sklepu Sveta (2003), ki jih je Svetu predlagala Evropska komisija, pa so opredeljeni nekateri možni ukrepi, ki jih lahko države članice upoštevajo pri doseganju skupnega cilja: aktivne participacije mladih.

CILJI IN UKREPI NA PODROČJU PARTICIPACIJE

1. Povzetek odgovorov držav članic

Analiza odgovorov držav članic je nakazala 3 osrednja skupna področja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- participacija mladih v lokalnem družbenem življenju,
- participacija mladih v institucionalnih sistemih predstavniške demokracije,
- izobraževanje za aktivno participacijo.

Na podlagi analize odgovorov držav članic so bili:

- določeni skupni cilji na področju participacije mladih,
- predlagani nekateri možni ukrepi držav članic za doseganje teh ciljev.

2. RESOLUCIJA Sveta o skupnih ciljih na področju participacije in informiranja mladih, z dne 25. 11. 2003

a) SKUPNI CILJI na področju participacije mladih

NAMEN: uvesti in podpreti mehanizme za spodbujanje aktivnega državljanstva ter dvigniti vrednost in pomen učinkovite participacije v demokratičnem življenju.

CILJI:

- Povečati participacijo mladih v lokalnem družbenem življenju.
- Povečati participacijo mladih v sistemu predstavniške demokracije
- Zagotoviti večjo podporo različnim oblikam učenja participacije.

b) OBVEZNOSTI držav članic:

Resolucija poziva države članice, da:

- opredelijo ukrepe za izvajanje in spremljanje doseganja teh skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete;
- do konca leta 2005 Komisiji posredujejo poročila o konkretnih rezultatih uvedenih ukrepovih za doseganje teh skupnih ciljev, ki morajo temeljiti na konzultacijah z mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi mladinskimi sveti.

c) PREDLAGANI MOŽNI UKREPI ZA DOSEGANJE TEH CILJEV:

Možni ukrepi za povečanje participacije mladih v lokalnem družbenem življenju

- Spodbujanje vključevanja mladih v sodelovalne strukture (npr. nevladne organizacije – NVO, društva, prostovoljno delo, lokalne mladinske svete itd.) in spodbujanje aktivnosti mladinskih NVO ob upoštevanju njihove neodvisnosti in avtonomije;
- spodbujanje razvoja aktivnosti, pobud in projektov, namenjenih neposrednemu vključevanju mladih na regionalni in lokalni ravni;
- promocija in večje priznavanje doseženega dela staršev, mladinskih delavcev in ostalih;
- pregled kvalitativnih metod za ocenjevanje participacije mladih;
- jasnejša opredelitev ovir na poti udejstvovanja določenih skupin in mladih s posebnimi potrebami ter spodbujanje ukrepov in mehanizmov za premagovanje teh ovir.

Možni ukrepi za povečanje participacije mladih v sistemu predstavnške demokracije

- Spodbujanje in razvoj rednega in strukturiranega dialoga med javnimi in/ali državnimi oblastmi ter mladimi in njihovimi predstavnškimi strukturami na vseh ravneh (nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi mladinskimi sveti, mladinskimi organizacijami, Evropskim mladinskim forumom ipd.);
- zagotavljanje vključevanja mladih, ki niso člani organizacij, v ta dialog ter upoštevanje tudi njihovih mnenj;
- spodbujanje in razvoj tega dialoga, tako da bodo lahko mladi bolj vključeni v javno življenje;
- jasnejša opredelitev in preučitev ovir na poti udejstvovanja mladih v sistem predstavnške demokracije ter spodbujanje ukrepov in mehanizmov ter pospeševati uporabo ukrepov in mehanizmov, usmerjenih v vključevanje mladih v vsej njihovi raznolikosti.

Možni ukrepi za zagotavljanje večje podpore različnim oblikam učenja participacije

- Nadaljnji razvoj in širitev usposabljanja za participacijo v okviru formalnega izobraževalnega sistema;
- spodbujanje razvoja aktivnosti na področjih neformalnega izobraževanja in učenja, ki spodbujajo aktivno participacijo mladih;
- nadaljnji razvoj interakcije med formalnim in neformalnim izobraževanjem ter učenjem;
- spodbujanje pridobivanja izkušenj participacije tam, kjer mladi živijo; še posebno v okviru družine, šole, mladinskih organizacij, fakultet, drugih institucij za izobraževanje in usposabljanje, pri delu ter športnih in prostočasnih aktivnostih;
- priznanje pomembne vloge ljudi, ki delajo z mladimi in spodbujajo njihovo učenje za participacijo ter razvoj usposabljanj na tem področju;
- spodbujanje in dvigovanje zavesti o koristih, ki jih aktivna participacija mladih prinaša vsem, ter bojevanje proti predsodkom do mladih, ki jim onemogočajo, da bi igrali aktivno vlogo;
- temeljitejša analiza fenomena, ki vodi v družbeno izključenost določenih skupin ter spodbujanje pristopov, usmerjenih v preventivo.

3. PODROČJE: PROSTOVOLJNE AKTIVNOSTI MLADIH

Kot za ostala je tudi za področje prostovoljnih aktivnosti mladih Komisija po posvetu z državami članicami in Evropskim mladinskim forumom julija 2003 oblikovala vprašalnik, katerega namen je bil pridobiti osnovne informacije, orisati trenutna stanja, predstaviti primere dobre prakse ter predstaviti pričakovanja držav članic, držav pristopnic in držav kandidatk na evropski ravni na področju prostovoljnih aktivnosti. Komisija je s pomočjo vprašalnika tudi izvedela, kako so se sodelujoče države posvetovale z mladimi z namenom odgovoriti na vprašalnik Komisije.

Na tej osnovi je Komisija Svetu predlagala, Svet pa je sprejel skupne cilje na področju prostovoljnih aktivnosti mladih.

Analiza odgovorov je namreč pokazala, da obstajajo zelo različne situacije v sodelujočih državah. Glavni akterji so največkrat javne oblasti, katerih vloga je financiranje, medtem ko je operativna vloga na strani NGO-jev ter mladinskih in prostovoljnih organizacij. Prostovoljne aktivnosti so tudi različno financirane, vse države pa se strinjajo, da sredstva na področju prostovoljnih aktivnosti niso zadostna.

Iz odgovorov je tudi razvidno, da vse države mladim omogočajo, da se udeležujejo v prostovoljnih aktivnostih. To lahko počnejo na zelo različnih področjih in v različnih aktivnostih, obstaja pa tudi širok spekter razlogov, ki vodijo mlade v prostovoljno participacijo. Večina držav pa se zavzema za promocijo prostovoljnih aktivnosti in/ali službe med mladimi predvsem preko NGO-jev oz. za tradicionalno prostovoljno službo (npr. EVS) z namenom razvoja solidarnosti mladih.

Iz analize lahko še ugotovimo, da bo potrebnega še veliko truda in aktivnosti na področju prostovoljnih aktivnosti. Še posebej gre izpostaviti področje ocenjevanja in spremljanja, kjer je cilj izboljšati vrednotenje, prepoznavanje ter vidnost in kvaliteto prostovoljnih aktivnosti. Kot primer dobre prakse je bil na področju priznavanja prostovoljnega udejstvovanja mladih predstavljen primer neformalnega indeksa NEFIKS (projekt Društva Mladinski ceh, podprt s strani Urada RS za mladino).

Analiza odgovorov držav članic je nakazala 4 osrednja skupna področja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- razvoj prostovoljnih aktivnosti mladih,
- spodbujanje prostovoljnih aktivnosti mladih,
- promocija prostovoljnih aktivnosti mladih,
- priznavanje prostovoljnih aktivnosti mladih.

Komisija je Svetu predlagala tudi možne ukrepe za doseganje skupnih ciljev na posameznih področjih.

In ker je glavni element odprte metode koordinacije izvajanje in spremljanje skupnih ciljev, so bile države članice pozvane, da opredelijo mehanizme izvajanja in nadgradnje/spremljanja glede na njihovo nacionalno situacijo in prioritete in predložijo poročilo o nacionalnemu prispevku k uresničevanju skupnih ciljev do konca leta 2005.

Uresničevanje zastavljenih ciljev mora biti prilagodljivo, težiti mora k izboljšavam, biti mora primerno za področje mladine, spoštovati pa mora tudi zmožnosti držav članic in načelo subsidiarnosti. Države članice so bile pozvane tudi k oblikovanju ukrepov za uresničevanje in nadgradnjo/spremljanje zastavljenih ciljev v luči njihovih posebnih okoliščin in nacionalnih prioritet; predložiti poročila o njihovem nacionalnem prispevku k uresničevanju prioritet na področju prostovoljstva do konca leta 2006; posvetovanju z in spodbujanju mladih, njihovih organizacij, prostovoljnih organizacij in mladih prostovoljcev za namen priprave poročila.

Na osnovi omenjenih nacionalnih poročil bo Komisija pripravila poročilo o napredku, ki ga bo predložila Svetu z namenom, da spodbudi vzajemno izmenjavo informacij in primerov dobre prakse na področju prostovoljnih aktivnosti mladih, predlagala bo dopolnila k skupnim ciljem za prostovoljne aktivnosti mladih ter o vsem ustrezno obvestila Evropski parlament, Ekonomski socialni odbor ter Odbor regij.

CILJI IN UKREPI NA PODROČJU PROSTOVOLJNIH AKTIVNOSTI MLADIH

1.) Povzetek odgovorov držav članic

Analiza odgovorov držav članic je nakazala 4 osrednja skupna področja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- razvoj prostovoljnih aktivnosti,

- spodbujanje prostovoljnih aktivnosti,
- promocija prostovoljnih aktivnosti,
- priznavanje prostovoljnih aktivnosti.

Na podlagi analize odgovorov držav članic so bili:

- določeni skupni cilji na področju prostovoljnih aktivnosti mladih,
- predlagani nekateri možni ukrepi držav članic za doseganje teh ciljev.

2.) RESOLUCIJA Sveta o skupnih ciljih na področju prostovoljnih aktivnosti mladih, z dne 15. nov. 2004

a) SKUPNI CILJI na področju prostovoljnih aktivnosti mladih

NAMEN: dvigniti pomen in kakovost aktivnega državljanstva in solidarnosti mladih.

CILJI:

- Spodbuditi razvoj prostovoljnih aktivnosti mladih z namenom dvigniti zavedanje o obstoječih možnostih, razširiti njihov obseg in izboljšati njihovo kakovost;
- olajšati mladim izvajanje prostovoljnih aktivnosti z odpravo obstoječih ovir;
- promovirati prostovoljne aktivnosti z namenom okrepiti solidarnost mladih in njihov angažma odgovornih državljanov;
- priznavati prostovoljne aktivnosti mladih z namenom priznati pomen tako pridobljenih osebnih spretnosti in pomen njihovega dela za družbo ter vloge prostovoljnih aktivnosti v smislu olajšanja prehoda iz izobraževanja v delo in življenje odraslih.

b) OBVEZNOSTI držav članic:

Resolucija poziva države članice, da:

- opredelijo ukrepe za izvajanje in spremljanje doseganja teh skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete;
- do konca leta 2005 Komisiji posredujejo poročila o konkretnih rezultatih uvedenih ukrepovih za doseganje teh skupnih ciljev, ki morajo temeljiti na konzultacijah z mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi mladinskimi sveti.

c) PREDLAGANI MOŽNI UKREPI ZA DOSEGANJE TEH CILJEV:

Možni ukrepi za spodbujanje razvoja prostovoljnih aktivnosti mladih

Na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Identificirati obstoječe modele prostovoljnih aktivnosti za mlade ter organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom, z namenom ustvariti jasno sliko obstoječih prostovoljnih aktivnosti za mlade;
- dvigniti pomen in kakovost obstoječih prostovoljnih aktivnosti mladih, in sicer z:
 - razvijanjem različnih kategorij prostovoljnih aktivnosti in razširiti raznolikost možnosti;
 - podpiranjem prostovoljnih aktivnosti, ki so za mlade še posebej zanimive;
 - podpiranjem civilnodruženih organizacij, dejavnih na področju prostovoljnih aktivnosti mladih;
 - spodbujanjem obstoječih in oblikovanjem novih prostovoljnih aktivnosti.
- pospeševati priložnosti za usposabljanje mladih prostovoljcev ter koordinatorjev in vodij tovrstnih aktivnosti.

Na evropski ravni:

- Spodbujati;
 - boljšo koordinacijo transnacionalnega sodelovanja civilnih služb;
 - izmenjavo mladih prostovoljcev na različnih področjih;
 - izmenjavo informacij o nacionalnih programih prostovoljstva in njihovi evropski dimenziji
- še naprej razvijati in promovirati Evropsko prostovoljno službo (EVS) v okviru obstoječega programa MLADINA;
- pretehtati možnost za razširitev Evropske prostovoljne službe (EVS) z namenom ponuditi mladim priložnost za sodelovanje v solidarnostne dejavnosti Evropske unije.

Možni ukrepi za spodbujanje prostovoljnih aktivnosti mladihNa vseh ravneh:

- Sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo zakonskih in administrativnih ovir na področju mobilnosti prostovoljcev, kot je določeno v Priporočilu Evropskega parlamenta Svetu o mobilnosti;
- spodbujati sodelovanje ustreznih organov z namenom olajšati izdajo vizumov in dovoljenj za bivanje mladih prostovoljcev;
- spodbuditi izmenjavo informacij, izkušenj in primerov dobrih praks vseh akterjev na področju prostovoljstva mladih z namenom odstraniti ovire in razvidi enostavne postopke;
- preučiti, katera pravna sredstva in instrumenti bi lahko olajšali mladim izvajanje prostovoljnih aktivnosti ter organizacijam razvoj kakovostnih aktivnosti.

Možni ukrepi za promocijo prostovoljnih aktivnosti mladihNa nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Razširiti informacije o prostovoljstvu na vseh ustreznih ravneh z namenom dvigniti zavedanje mladih o prostovoljstvu in jih informirati o konkretnih možnostih, jim svetovati in jih podpirati ter promovirati pozitiven imidž prostovoljstva;
- spodbuditi in okrepiti sodelovanje vseh relevantnih akterjev (mladih, mladinskih in prostovoljskih organizacij, javnih organov, zasebnega gospodarskega sektorja, šol ipd.) na področju promocije prostovoljnih aktivnosti z izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks;
- natančno analizirati vzroke, ki vodijo v izključevanje določenih skupin mladih iz udejstvovanja v prostovoljnih aktivnostih ter razviri pristope za spodbujanje teh skupin k vključevanju v prostovoljne aktivnosti, še posebej mladih z manj priložnostmi.

Na evropski ravni:

- Izvesti ustrezne dejavnosti informiranja z namenom promocije prostovoljnih aktivnosti mladih ter pomena prostovoljstva.

Možni ukrepi za priznavanje prostovoljnih aktivnosti mladihNa nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Priznati pomen prostovoljnega udejstvovanja mladih in s tem pridobljenih osebnih veščin z oblikovanjem ukrepov, ki vodijo k večjemu priznavanju pomena prostovoljnih aktivnosti na vseh ravneh in s strani vseh akterjev, npr. javnih in zasebnih delodajalcev, socialnih partnerjev, civilne družbe in mladih samih, v ustrezni obliki;
- priznati pomen dodane vrednosti, ki jo sektor prostovoljstva nudi družbi z razvojem dejavnosti, ki vodijo v družbeno priznavanje prostovoljnih aktivnosti.

Na evropski ravni:

- Zagotoviti večje priznavanje izkušenj mladih, pridobljenih z opravljanjem prostovoljnih aktivnosti, v okviru obstoječij procesov ter z obstoječimi sredstvi na področjih drugih politik, kot npr. odprta metoda koordinacije na področju izobraževanja, strategija vseživljenjskega učenja, razvoj Europass-a, socialni dialog itd.)

4. PODROČJE: BOLJŠE POZNAVANJE IN RAZUMEVANJE MLADIH

Tako kot na ostalih treh področjih v okviru aktivnega državljanstva iz Bele knjige: za *Novo spodbudo za evropsko mladino* (november 2001) je Evropska komisija na podlagi vprašalnikov poizkušala pridobiti s strani držav članic in pridruženih članic čim več informacij tudi za področje večjega poznavanja in boljšega razumevanja mladih.

Zanimanje Evropske komisije je šlo v smeri dveh ključnih točk pri vprašanju večjega poznavanja in boljšega razumevanja mladih. Izhodišče razprave je dejstvo, da se populacija v Evropi od leta 1960 zmanjšuje in da se obdobje mladosti podaljšuje. Drugo vprašanje je, kako z boljšim prepoznavanjem in razumevanjem mladih oblikovati take politike, ki bodo omogočile izvajanje Lizbonske strategije, katere cilj je, da postane Evropa do leta 2010 najbolj konkurenčno, dinamično ter na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, ki naj bi doseglo trajno gospodarsko rast z več ter boljšimi delovnimi mesti. Komisija ugotavlja, da so mladi vse bolj pasivni in neaktivni v družbenem življenju. S pomočjo raziskav v državah članicah so se pokazala ključna področja, na katerih naj bi temeljile politike: od udeleževanja in informiranja pa do kulture, okolja in prostega časa ter še mnoga druga področja. Na drugi strani pa Evropska komisija ugotavlja, da nekatere države nimajo dovolj informacij in sistemsko urejenega področja mladih v nasprotju z večino, ki ima različno prakso zbiranja in distribucije pridobljenih informacij s področja raziskav. Komisija še ugotavlja, da so se države članice posluževale različnih institucij, metod in vidikov za raziskovanje področja mladih, pri čemer je velik problem neuskkljeno poimenovanje in s tem različno razumevanje področja mladih in celotnega koncepta.

Področja, ki so se na podlagi ugotovitev v državah članicah in kandidatkah izkazala kot izzivi za doseganje večjega prepoznavanja in boljšega razumevanja mladih:

- *stalno in posodobljeno znanje na prioritetnih področjih mladine ter dostopnost do tega znanja;*
- *kvaliteta znanja na področju mladine;*
- *sodelovanje med različnimi akterji.*

V okviru 1. izziva je pod točko *dobre prakse* omenjena tudi Slovenija kot primer države, ki ima namen ustanoviti raziskovalni in dokumentacijski center na področju raziskovanja mladine.

V sporočilu Evropske komisije *Svetu o skupnih ciljih na področju večjega prepoznavanja in boljšega razumevanja mladih* (april, 2004) je Komisija na podlagi analize vprašalnikov predlagala skupne cilje za večje prepoznavanje in boljše razumevanje mladih in možne ukrepe za doseganje teh ciljev. Kot osrednji namen je predlagala, da je: »za pravočasno, učinkovito in vzdržno oblikovanje javne politike ključno oblikovati koherentno, relevantno in kvalitetno znanje na področju mladine v Evropi ter zaznavati nastajajoče potrebe preko izmenjevanja, dialoga in povezovanja«.

Ta namen naj bi dosegli preko skupnih ciljev.

S sklepom Sveta so bili skupni cilji potrjeni, države članice pa pozvane, da opredelijo ukrepe za izvajanje in spremljanje doseganja skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete. Do konca leta 2008 morajo Evropski komisiji posredovati poročila o uvedenih ukrepih. V poročilu naj bo navedeno, kako sta bila izvedena tretji in četrti cilj. Poseben poudarek pa naj bo posvečen usklajenemu in povezovalnemu delu med različnimi institucijami, mladinskimi ter ostalimi organizacijami in mladimi za pripravo poročil.

Sklep vsebuje tudi dodatek, v katerem so predlagana merila za doseganje skupnih ciljev na področju večjega prepoznavanja in boljšega razumevanja mladih.

CILJI IN UKREPI NA PODROČJU BOLJŠEGA POZNAVANJA IN RAZUMEVANJA MLADIH

1. Povzetek odgovorov držav članic

Analiza odgovorov držav članic je nakazala 3 osrednja skupna področja, ki zahtevajo posebno pozornost:

- koherentno in aktualno znanje na prednostnih področjih mladine ter dostopnost tega znanja,
- kakovost znanja na področju mladine,
- sodelovanje med različnimi akterji.

Na podlagi analize odgovorov držav članic so bili:

- določeni skupni cilji za boljše poznavanje in razumevanje mladih,
- predlagani nekateri možni ukrepi držav članic za doseganje teh ciljev.

2. RESOLUCIJA SVETA o skupnih ciljih za boljše poznavanje in razumevanje mladih, z dne 15. 11. 2004

a) SKUPNI CILJI na področju boljšega poznavanja in razumevanja mladih

NAMEN: Za pravočasno, učinkovito in trajnostno oblikovanje politike je potrebno oblikovati koherentno, ustrezno in kakovostno znanje na področju mladine v Evropi ter zaznavati nastajajoče potrebe s pomočjo izmenjave, dialoga in mreženja.

CILJI:

- Identificirati – tudi na lokalnih in regionalnih ravneh – obstoječe znanje na prednostnih tematikah s področja mladine, kot so: participacija, informiranje in prostovoljne aktivnosti, ter uvesti ukrepe za dopolnjevanje, nadgradnjo in olajšanje dostopnosti tega znanja;
- v drugi fazi identificirati – tudi na lokalnih in regionalnih ravneh – obstoječe znanje na naslednjih prednostnih tematikah s področja mladine: avtonomija, neformalno učenje, boj proti diskriminaciji, izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje, podjetništvo, ustvarjalnost, prehod iz izobraževanja v zaposlitev, družbena vključenost ter in zdravje ter ter uvesti ukrepe za dopolnjevanje, nadgradnjo in olajšanje dostopnosti tega znanja;
- zagotoviti kakovost, primerljivost in ustreznost znanja s področja mladine s pomočjo ustreznih metod in pripomočkov;
- olajšati in promovirati izmenjavo, dialog in mreženje z namenom zagotoviti preglednost znanja na področju mladine in zaznati prihajajoče potrebe.

b) OBVEZNOSTI držav članic:

Resolucija poziva države članice, da:

- opredelijo ukrepe za izvajanje in spremljanje doseganja teh skupnih ciljev glede na svoje specifične okoliščine in nacionalne prioritete;
- do konca leta 2008 Komisiji posredujejo poročila o konkretnih rezultatih uvedenih ukrepovih za doseganje teh skupnih ciljev, ki morajo temeljiti na konzultacijah z mladimi, mladinskimi organizacijami ter nacionalnimi in regionalnimi mladinskimi sveti.

c) PREDLAGANI MOŽNI UKREPI ZA DOSEGANJE TEH CILJEV

Možni ukrepi za identifikacijo obstoječega znanje na prednostnih tematikah s področja mladine ter uveljavitev meril za dopolnjevanje, nadgradnjo in olajšanje dostopnosti znanja:

Na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Identificirati in organizirati dosegljivo znanje o participaciji, informiranju in prostovoljnih aktivnostih na področju mladine;
- dopolnjevanje in nadgradnja znanja o omenjenih temah in upoštevanje praktičnih spoznanj;
- olajšati dostopnost do znanja z omenjenih področji;
- zagotoviti uporabniku prijazen dostop in relevantne informacije.

Na evropski ravni:

- Omogočiti najboljšo uporabo instrumentov, ki so na voljo: program MLADINA in prohajajoči program; raziskave Evrobarometra, Eurostata ...;
- razširjati zbrane informacije zainteresiranim akterjem;
- omogočiti najboljšo uporabo instrumentov, ki jih razvija Komisija skupaj s Svetom Evrope.

Možni ukrepi za izvajanje druge faze identifikacije obstoječega znanja na prednostnih tematikah s področja mladine ter uveljavitev meril za dopolnjevanje, nadgradnjo in olajšanje dostopnosti znanja:

Na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Identificirati in organizirati dosegljivo znanje na prioriteth področjih: avtonomija, »non-formal« izobraževanja, boj proti diskriminaciji, izobraževanja in trening, zaposlovanja, podjetništvo, kreativnost, prehod iz izobraževanja v zaposlitev, družbena vključenost in zdravje, ki jih naj odločevalci prepoznajo in vključijo v delo tudi v luči EU;
- dopolnjevanje in nadgradnja znanja o omenjenih temah in upoštevanje praktičnih spoznanj;
- olajšati dostopnost do znanja z omenjenih področji;
- zagotoviti uporabniku prijazen dostop in relevantne informacije.

Na evropski ravni:

- Omogočiti najboljšo uporabo instrumentov, ki so na voljo: program MLADINA in prohajajoči program; raziskave Evrobarometra, Eurostata ...;
- razširjati zbrane informacije zainteresiranim akterjem;
- omogočiti najboljšo uporabo instrumentov, ki jih razvija Komisija skupaj s Svetom Evrope.

Možni ukrepi za zagotavljanje kakovosti, primerljivost in ustreznosti znanja s področja mladine z uporabo ustreznih metod in pripomočkov:

Na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Razviti primerna orodja in metode za okrepitev razumevanja in znanja o mladih in olajšati razširjanje rezultatov;
- promovirati izobraževanje in trening raziskovalcev in ekspertov s področja mladine – posrbaj še mlade – kot tudi druge akterje ki razvijajo znanja na področju mladine.

Na evropski ravni:

- Sodelovati z namenom identificirati in definirati skupne koncepte in ogrodje za okrepljeno skupno razumevanje prioriteth tem;
- sodelovati za določitev kvantitativne in kvalitativne evalvacijske metode za eksplatacijo in primerjavo rezultatov na skupno identificiranih temah;
- sodelovati za boljšo identifikacijo indikatorjev ua evalvacijo učinkov sedanjih in prihodnjih programov na modročju mladih.

Olajšati in promovirati izmenjavo, dialog in povezovanje z namenom zagotoviti preglednost znanja na področju maldine in zaznavati nastajajoče se potrebe.

Na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh:

- Razviti nacionalne mreže med oblikovalci politik, raziskovalci, mladimi in njihovimi organizacijami;
- znotraj teh nacionalnih mrež diskutirati o potrebah, trendih in identificirati nove prioritete in metode;
- preko konferenc, seminarjev in drugih dogodkov promovirati medsektorsko sodelovanje, izmenjave in dialog med različnimi sektorji in področji raziskovanj.

Na evropski ravni:

- Koordinirati opisane nacionalne mreže na ravni Komisije v sodelovanju s Svetom Evrope in mrežo EU znaja o mladih.

EVROPSKI MLADINSKI PAKT

Mladi v lizbonskem partnerstvu za rast in delovna mesta

Pet let po začetku izvajanja Lizbonske strategije je pri rezultatih vmesnega pregleda razvidno, da prihaja do velikih zaostankov in zamud pri izpolnjevanju zastavljenih ciljev. Pri ugotavljanju vzrokov za te zaostanke je bilo očitno, da je bilo premalo storjenega na področju mladine in njihovega vključevanja v družbo.

Tako so voditelji držav EU prišli do spoznanja, da lahko mladi pomembno prispevajo k trajnostnemu razvoju in uresničevanju lizbonskih ciljev glede povečanja zaposlovanja in rasti, saj predstavljajo bodočo delovno silo in vir prepotrebni zmožnosti na področjih raziskav, inovacij in podjetništva. Te cilje je mogoče doseči samo, če so mladi primerno izšolani, imajo primerno znanje, sposobnosti in zmožnosti, ki jih pridobijo skozi visoko kakovostno izobraževanje in usposabljanje.

Prav tako pa so zelo zgovorni podatki, ki so navedeni v Zeleni knjigi Evropske komisije o soočanju z demografskimi spremembami v Evropi. Število mladih v starosti 15-24 let bo med 2005 in 2050 upadlo za četrtno, iz 12,6 na 9,7 %, starostna skupina 65 let in več pa se bo povečala s 16,4 na 29,9 %. Zelena knjiga opozarja tudi na posledice in vplive teh sprememb na Evropo, s posebnim poudarkom na mladih. Za mlade je prehod na trg dela težak, saj se soočajo z več kot dvojno stopnjo nezaposlenosti v primerjavi z evropskim povprečjem ostalih zaposlenih (17,9 % brezposelnost za mlade pod 25 let, v primerjavi s 7,7 % za starostno skupino nad 25 let). Mladi so še posebej izpostavljeni revščini (19 % mladih, ki imajo 16-24 let, v primerjavi z 12 % tistih, ki so v starostni skupini 25-64 let).

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev so voditelji držav Francije, Nemčije, Španije in Švedske na neformalnem zasedanju Evropskega sveta 22. in 23. marca 2005 predlagali sprejem Evropskega mladinskega pakta za mlade in opredelili štiri vprašanja, na katera je potrebno biti pri tem pozoren: ranljivost mladih, nujen razvoj solidarnosti med generacijami v starajoči se družbi, nujno izšolanje mladih skozi njihovo izobraževanje in usposabljanje in potreba po večji usklajenosti na političnih področjih, ki zadevajo mlade.

Evropski svet je ob upoštevanju navedenega in v skladu s strateškimi cilji Evropske komisije za obdobje 2005–2009 zaključil, da bi morali mladi prejemati ugodnosti različnih politik in ukrepov, popolnoma vključenih v revidirano Lizbonsko strategijo, in tako sprejel **Evropski mladinski pakt**.

Evropski mladinski pakt obsega tri področja:

1. zaposlovanje, vključevanje in družabni napredek,
2. izobraževanje, usposabljanje in mobilnost,
3. usklajevanje obveznosti poklicnega in družinskega življenja.

S krepitvijo ukrepov naj bi **Evropski mladinski Pakt** pripomogel k čim večjemu učinku Lizbonske strategije. Spodaj bodo predstavljeni ukrepi za vsako izmed treh področij, ki jih Pakt obsega:

1. Ukrepi za zaposlovanje, vključevanje in socialni napredek mladih

Predlagane smernice zaposlovanja 2005–2008, ki so sedaj del integriranih smernic, so v jedru evropske strategije zaposlovanja in igrajo glavno usklajevalno vlogo v politikah zaposlovanja držav članic. Osredotočajo se na prispevek politik zaposlovanja za ustvarjanje več in boljših delovnih mest, s tem da določajo naslednje tri najpomembnejše prednostne naloge:

- pritegniti in obdržati več ljudi v delovnem razmerju in posodobiti sisteme socialne varnosti,
- povečati sposobnost prilagajanja delavcev in podjetij ter prožnost trgov dela,
- povečati vlaganje v človeški kapital s pomočjo boljšega izobraževanja in spretnosti.

Za mlade so pomembne zlasti naslednje smernice:

- spodbujanje koncepta dela, osnovanega na ciklu življenja (ki med drugim vključuje ponovna prizadevanja za izgradnjo poti do zaposlovanja za mlade, zmanjšanje brezposelnosti mladih ter ukrepe za odstranitev razlik med spoloma na področju zaposlovanja, brezposelnosti in višine plač),
- zagotovitev trgov dela, ki vključujejo iskalce zaposlitve in zapostavljene, boljše posredovanje potreb trg dela, razširitev in izboljšanje vlaganja v človeški kapital,
- prilagajanje sistemov izobraževanja in usposabljanja glede na zahteve po novih možnostih.

2. Ukrepi za izobraževanje, usposabljanje in mobilnost

a) Izobraževanje

Predlagane integrirane smernice poudarjajo potrebo po tem, da se Evropa razširi in izboljša vlaganje v človeški kapital ter da prilagodi sisteme izobraževanja in usposabljanja glede na zahteve po novih zmožnostih. Med drugim so prednostne naloge: zmanjšati število tistih, ki prezgodaj prekinejo proces šolanja; razširiti dostop do poklicnega, srednjega in visokega izobraževanja, kar vključuje tudi vajeništvo in usposabljanje za podjetništvo; določiti skupne okvirje, ki bodo ustvarili bolj transparentne kvalifikacijske sisteme, in ovrednotiti neformalno in priložnostno učenje.

V programu dela za leto 2010 bodo učne dejavnosti, skupno organizirane leta 2005, zajemale področja, pomembna za mlade:

- doseči referenčno mejo pri tistih, ki prezgodaj prekinejo šolanje, ter pri stopnji dosežene izobrazbe in pismenosti;
- na nacionalni ravni uvesti okvir ključnih sposobnosti;
- doseči referenčno mejo pri povečanju števila diplomantov iz matematike, znanosti in tehnologije ter na tem področju zlasti zmanjšati neravnovesje med spoloma in upoštevati povezavo med osnovno- in srednješolskim izobraževanjem.

b) Usposabljanje

Komisija bo leta 2006 predlagala načrt za evropski okvir kvalifikacij s ciljem določiti skupno referenco za sisteme in okvirje ugotavljanja usposobljenosti v Evropi. Povezan in podprt bo s kreditnim transferjem in programi zagotavljanja kakovosti ter s skupnimi evropskimi načeli za identifikacijo in ovrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja ter z Europassom (enotna mapa dokumentov, ki bodo posamezniku omogočali celovito predstavitev okvirne preglednosti kvalifikacij in kompetenc).

Za dokazovanje učnih izkušenj, pridobljenih s sodelovanjem v projektih programa „Mladi v akciji“ bo izdelano posebno orodje z namenom, da se „Youthpass“ vključi v Europass. Poskusna doba se začne leta 2006.

Drugi ključni element delovnega programa je večja uporaba tujih jezikov: ta je po eni strani bistvena za čim večjo udeležbo mladih Evropejcev v družbi, temelječi na znanju, ter za evropsko in mednarodno mobilnost, po drugi strani pa je posledica naštetega.

c) Mobilnost

Za večjo spodbudo mobilnosti mladih znotraj Evrope je Komisija predlagala okrepljene programe, katerih ciljna publika so mladi, študenti in prostovoljci z novimi oblikami prostovoljnih dejavnosti za širši in lažji dostop do Evropske prostovoljne službe (EVS). Informacijska portala EURES (evropski portal o poklicni mobilnosti) in PLOTEUS (portal za učne možnosti v Evropi) bosta bolj upoštevala potrebe mladih, raziskava Komisije pa bo pripravila priporočila za razširitev kartice mobilnosti za mlade v Evropi. Komisija bo spodbujala izmenjavo dobrih praks v mobilnosti, na primer francosko pobudo „Jobs d'été“, ki bi se po ocenitvi začetnih rezultatov lahko razširila po vsej Evropi.

3. Ukrepi za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja

Integrirane smernice nalagajo državam članicam, naj sprejmejo ukrepe za doseglo boljše usklajenosti med poklicnim in družinskim življenjem. Večje ravnovesje med družino in delom lahko pomaga tudi pri reševanju težav, povezanih z demografskim staranjem, zlasti pa z izzivom nizke rodnosti. To vključuje ukrepe za varstvo otrok in drugih odvisnih oseb. S posebno pozornostjo se bo obravnaval razvoj inovativnih, družini naklonjenih ureditev dela. Usklajenost med poklicnim in družinskim življenjem je ključnega pomena za enakost med spoloma za mlade ženske in moške.

POLITIČNI PROGRAMI PODPORE

Politične ukrepe, ki zadevajo mlade, naj bi spremljali programi, ki podpirajo projekte, ki mlade spodbujajo, naj postanejo dejavni, vključeni državljani, in ki so usmerjeni k temu, da pomagajo razvijati njihove zmožnosti. Projekti, ki bi bili upravičeni do podpore iz teh programov, naj bi se razvijali na lokalni, nacionalni in evropski ravni.

Evropski programi, ki spodbujajo in podpirajo take projekte, so:

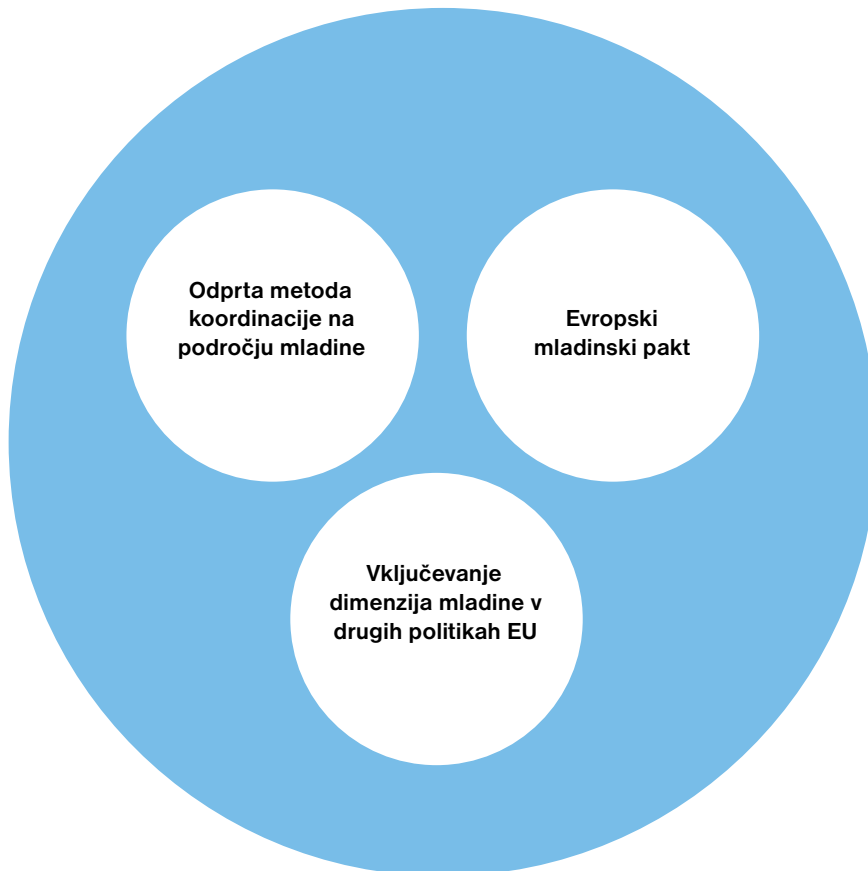
- Evropski socialni sklad,
- Evropski sklad za regionalni razvoj,
- Sklad za razvoj podeželja,
- Program MLADINA in prihajajoči program "MLADI V AKCIJI",
- Celostni program vse življenjskega učenja,
- Državljeni za Evropo,
- Okvirni program za konkurenčnost in inovativnost,
- Program Marie Curie,
- Pobuda za znanstveno izobraževanje v Evropi.

Evropski svet je poudaril, da je uspeh Evropskega mladinskega pakta odvisen od vključenosti vseh strani, ki jih to zadeva, najbolj in na prvem mestu pa je uspeh odvisen od organizacij mladih, pa tudi od regionalnih in lokalnih oblasti ter socialnih partnerjev. Z mladimi in njihovimi organizacijami se je potrebno posvetovati o razvoju ukrepov za to pobudo v okviru nacionalnih programov reforme Lizbonske strategije ter o nadaljnjem izvajanju. Vsaka država članica se sama odloči, kako bo vključila mlade, zato se je med drugim treba posvetovati z nacionalnimi mladinskimi sveti. Prav tako pa že Bela knjiga o mladih določa metodo posvetovanja z mladimi, s ciljem podpore sodelovanja mladih in njihovih organizacij.

NOVI OKVIR EVROPSKEGA SODELOVANJA

RESOLUCIJA Sveta z dne 15. novembra 2005 opredeljuje okvir evropskega sodelovanja na področju mladine:

Resolucija poziva države članice, naj:

- nadaljujejo uresničevanje skupnih ciljev kot so sprejeti v okviru odprte metode koordinacije,
- zagotovijo učinkovito izvajanje Evropskega mladinskega pakta v okviru Lizbonske strategije,
- razvijejo strukturirani dialog z mladimi in njihovimi organizacijami na nacionalni in lokalni ravni.

Resolucija zahteva, da se pri izvajanju:

- doseže komplementarnost in usklajenost med vsemi tremi stebri,
- posvetuje z mladimi in njihovimi organizacijami skozi Evropski mladinski forum, nacionalne mladinske svete ali podobna telesa ter da se razvije dialog z neorganizirano mladino.

Med drugim resolucija poziva tudi k:

- priznavanju neformalnega (non-formal) in priložnostnega (informal) učenja, na primer z razvojem "YouthPass-a" ter njegovi morebitni vključitvi v Europass
- odpravljanju ovir za mobilnost glede zaposlovanja, prostovoljnega dela, usposabljanja in izobraževanja,
- čim boljši uporabi obstoječih politik, programov in drugih instrumentov Skupnosti in držav članic za spodbujanje aktivnega državljanstva, družbenega vključevanja, zaposljivosti in izobraževanja,
- oceni uresničevanja okvirja Evropskega sodelovanja v letu 2009.

VKLJUČEVANJE MLADINSKIH ORGANIZACIJ IN MLADIH

Vključevanje mladinskih organizacij in mladih v dialog z nacionalnimi oblastmi in posvetovanja preko Evropskega mladinskega foruma.

Okvir:

- predvideva in spodbuja mladinske organizacije in druge akterje k vključevanju pri oblikovanju ukrepov kot tudi analizi njihovega uresničevanja;
- predvideva vključevanje mladinskih organizacij in drugih akterjev na ravni EU ter nacionalnih (regionalnih) in lokalnih ravneh;
- zahteva tudi dialog z neorganizirano mladino in vključevanje raziskovalcev na področju mladine.

Pogoji za uspešen dialog:

- Informiranost mladinskih organizacij in drugih akterjev o aktualnih dogajanjih ter dolgoročno načrtovanje dialoga;
- sposobnost mladinskih organizacij, da spregovorijo, oblikujejo svoja stališča in predloge ter jih izrazijo;
- pripravljenost nacionalnih in lokalnih oblasti, da prisluhnejo predlogom ter jih namenijo ustrezno pozornost.

Udeležence seminarja smo spodbudili k iskanju odgovorov na naslednja vprašanja:

1. **Kako naj poteka strukturiran dialog v Sloveniji?**
2. **Kako naj se vključi neorganizirano mladino v dialog?**
3. **Kakšna naj bo vloga Mladinskega sveta Slovenije, mladinskih svetov lokalnih skupnosti, Mladinske mreže MaMa in drugih?**
4. **Kako učinkovito vplivati na sporočila Evropski Komisiji, ki jih v procesu oblikuje Evropski mladinski forum?**

1. Kako naj poteka strukturiran dialog v Sloveniji?

Udeleženci so podali naslednje predloge:

- Potrebno je uvesti inovativen komunikacijski pristop.
- Potrebno bo popraviti slabe izkušnje iz preteklosti.
- Dobro vodenje mladinskih organizacij bo mogoče, ko bodo te bolje financiranje.
- Potrebno je uskladiti zakonodajo.
- Povezati se morajo vladne in nevladne organizacije.
- Dialog mora potekati koordinirano (morda s strani Urada za mladino), in sicer vertikalno in horizontalno.
- Potrebno je vključevanje mladih in mladinskih organizacij ter svetov v razprave o pomembnih odločitvah na nacionalnem nivoju (posveti, seminarji, diskusije).
- Treba je zagotoviti feedback od višje institucije.
- Potrebujemo centralni komite, 1 koordinatorja, ki bo vodil ta dialog na nacionalnem in evropskem nivoju.
- Lokalne oblasti morajo mladim prisluhniti.
- Treba je promovirati dobre prakse.
- Dialog mora potekati na različnih ravneh: lokalnih in nacionalni.
- Treba je spodbujati dialog med občinskimi svetniki in predstavnikom mladih v občini.
- Potrebno je povezovanje in srečevanje mladinskih organizacij.

2. Kako naj se vključi neorganizirano mladino v dialog?

- S spodbujanjem neformalne organiziranosti.
- Potrebno se je povezati s šolami in fakultetami.
- Pomembno vlogo lahko odigrajo mediji.
- Mlade je treba poiskati na frekventnih mestih, kot so npr. bolniške čakalnice.
- Potrebno je sistematično delo z mladimi, ki so na zavodu za zaposlovanje.
- Vključi se jih lahko preko že organizirane aktivne mladine.
- Potrebno je izobraževanje mentorjev (lahko tudi iz vrst mladih), ki iščejo specifične mlade.
- Vključi se jih lahko preko predstavitev in pozivov.
- Vključi se jih lahko preko mladinskih centrov.
- Vključi se jih lahko preko srednjih šol in univerz.
- Potrebne so javne objave.
- Oblikovanje mladinskih parlamentov in podobnih projektov.
- Oblikovanje forumov in debatnih krožkov.
- Treba je animirati mlade na lokalnem nivoju, da delujejo globalno, in jim predstaviti koristi tovrstnega delovanja.
- Naloga lokalnih mladinskih organizacij je, da sprožijo ta dialog z njihovo lokalno neorganizirano mladino (promocija, ulične akcije), vzpostavijo z njimi osebni stik glede na njihove interese in specifične.
- Vključevanje preko športnih aktivnosti -> reorganizirana mladina.
- Vključevanje s pomočjo uličnega dela.
- Nagovarjati mlade na organiziranih družabnih dogodkih.

3. Kakšna naj bo vloga Mladinskega sveta Slovenije, mladinskih svetov lokalnih skupnosti, mladinske mreže MAMA in drugih?

Vloga MSS:

- sogovornik v dialogu z oblikovalci zaposlovalne politike,
- kreiranje nacionalne mladinske politike,
- povezovanje lokalnih mladinskih politik,
- sodelovanje z Evropskim mladinskim forumom.

Vloga MSLS:

- povezovanje lokalnih akterjev in kreiranje lokalne mladinske politike.

Vloga Mreže MaMa:

- nudenje pomoči mladinskim centrom,
- povezovanje mladinskih centrov kot orodij za razvijanje mladinske politike,
- zagotavljanje podpore mladinskim centrom v lokalnem okolju.

Udeleženci so izpostavili tudi:

- vprašanje potrebnosti tolikih struktur v Sloveniji,
- problem, da se informacije velikokrat ustavijo pri vodstvu centrov in potrebo po zagotavljanju ustreznega informiranja.

4. Kako učinkovito vplivati na sporočila Evropski komisiji, ki jih v procesu oblikuje Evropski mladinski forum?

Preko Mladinskega sveta Slovenije (MSS), preko krovnih organizacij (taborniki, skvti ...) ter z aktivnim projektnim delom in širjenjem evropskih vrednot in stališč.

ANALIZA EVALVACIJSKEGA VPRAŠALNIKA

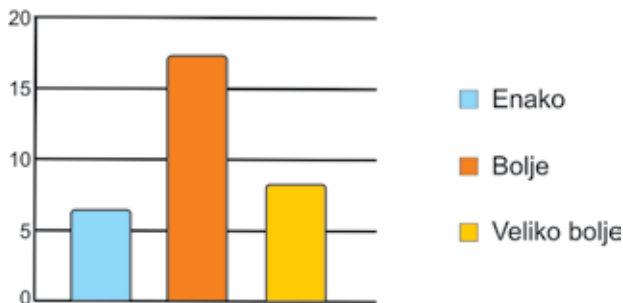
1. Ocenite seminar kot celoto:

- »Seminar je bil dobro organiziran in mislim, da tudi zelo dobro pripravljen in izpeljan. Dejansko so informacije bile dobro in učinkovito podane.«
- »Tekoče pripravljeno in izvedeno. Všeč mi je, da je šlo po časovnici.«
- »Odlična organizacija, morda manjka jedrnatija predstavitev vsebine.«
- »Veliko informacij, upam, da jih bomo znali uporabiti.«
- »Seminar je bil zelo smiselno zastavljen, vsebine so se dopolnjevale in stopnjevale.«
- »Predstavitve kratka in jedrnata. Kar tako naprej.«
- »Zelo dober, koristen«
- »Odlična predstavitev, strnjeno ... super pripravljenost.«
- »V redu«
- »Zelo koristno«
- »Dober seminar«
- »Zelo dobro pripravljena predstavitev tem in organizacija sama«
- »Pridobljenih je bilo ogromno novih informacij, dobro voden in organiziran.«
- »Seminar je bil zelo dobro organiziran. Vse obravnavane točke se dotikajo mladine v pravem pomenu«
- »Glede na to, da sem prišel nanj z zelo malo vedenja o slišnem, sem izvedel in si razjasnil kar nekaj zadev, predvsem vidim tudi vlogo svoje organizacije v novi luči.«
- »Dobro, izpolnil pričakovanja«
- »Zelo dober in koristen, pogrešal le možnost izražanja mnenja, diskusijo ...«
- »Zelo dobro zastavljen, drugič nujno pripeljati predstavnika vlade, ministrstev«
- »Zelo dobro organiziran in izpeljan«
- »Zelo informativno, zanimivo«
- »V redu zadeva, sem se že bal, da ne bomo imeli v seminarju vključene delavnice, vendar mi je zadnji del bil resnično všeč. Sam seminar bi ocenil pozitivno, tema zanimiva, organizacija dobra ...«
- »Zelo potrebno!«
- »V redu kot kašipot za nadaljnje razskovanje. :))«

2. Ocenite svoje poznavanje obravnavanih tem po obisku seminarja (izberite oceno od 1 do 5, pri čemer je ocena 1 manj kot pred seminarjem, 3 enako kot pred seminarjem, 5 veliko bolje kot pred seminarjem):

- Kako dobro ste seznanjeni z belo knjigo »Nova spodbuda za evropsko mladino«?

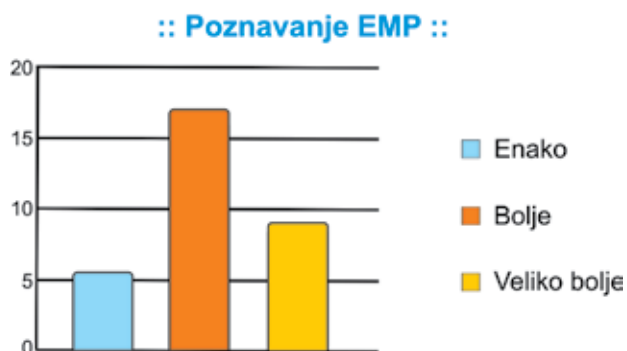
:: Poznavanje Bele knjige ::

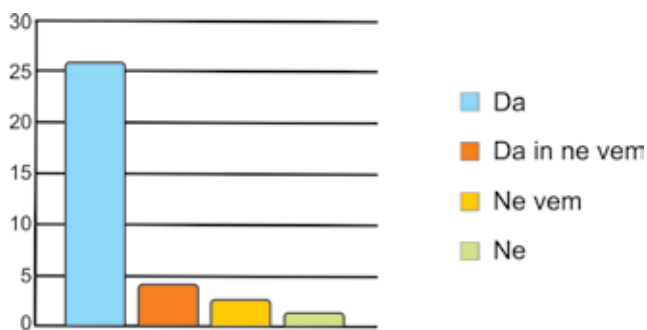
- Kako dobro ste seznanjeni z Odprto metodo koordinacije na področju mladine?

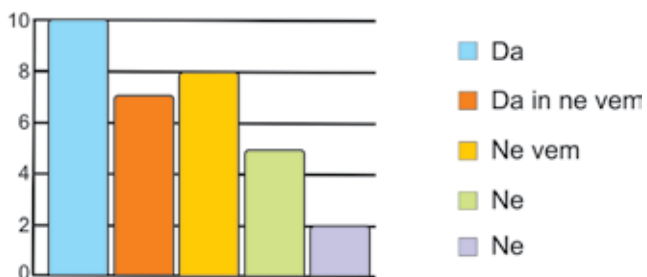
- Kako dobro ste seznanjeni z Evropskim mladinskim paktom?

3. Ali ste na seminarju dobili pričakovan vpogled na predstavljene teme?

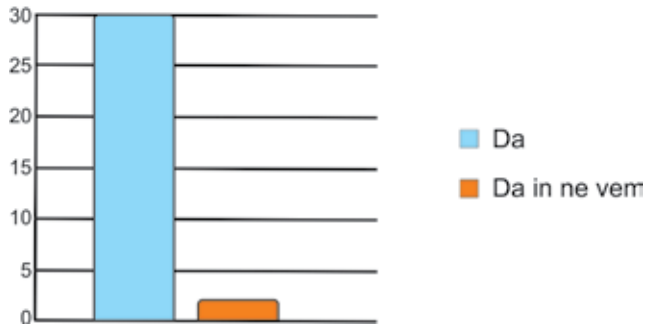
4. Katere teme seminarja bi si želeli še bolj poglobiti?

Drugo:

- bolj konkretno – kako, kaj, kdaj, kje,
- spremembe v prihodnje,
- predstavitev dobrih praks,
- relacije med nacionalnimi organizacijami in Evropskim mladinskim forumom,
- mehanizmi in načini konkretne uporabe določil,
- vključevanje mladih in mladinskih organizacij.

5. Ali menite, da vam bodo pridobljena znanja in vedenja koristila pri vašem delu z mladimi?

6. Predlogi in pripombe, ki nam bi jih želeli sporočiti:

»Več takšnih seminarjev.«

»Za kratek čas druženja sem pridobil relevantne informacije, ki jih bom mogoče potreboval. Odprl sem si vrata.«

»To bi lahko naredili večdnevno zadevo«

»Če lahko še večkrat organizirate v različnih regijah in občinah«

»Izvedela sem veliko več, kot sem vedela pred seminarjem, zato sem ob zaključku zelo zadovoljna.«

»Pripomoglo k razumevanju prioritete«

»Uspešno še naprej!«

»Zelo korektno izveden seminar«

»Vse OK!«

»Glede na to, da mi stvari niso bile kaj dosti znane, lahko rečem, da bi s pridobljenim znanjem lahko vsaj poskusila obrazložiti, kaj te stvari sploh pomenijo. Seveda bo potrebno še malce prelistati Belo knjigo in vse koristne informacije prenesti na lokalno okolje.«

»Še več takšnega sodelovanja in spodbujanja, pa tudi če ne s strani države.«

»Že predhodno sem bila dokaj dobro seznanjena. Predstavitev naštetih zadev je bila spodobna.«

»Lahko so še večkrat kakšne podobne reči.«

»Dobil sem izhodišče, da se seznanim s področji še sam.«

»Vsebinsko nisem poznala, zato je bil ta seminar izredno dobrodošel.«

»Informacij je sicer veliko, ampak res ne pridejo do mladine -> mogoče pa se vseeno splača dajati oglaševanje v zdravstvenem domu (npr. čakanje na zdravnika) in tako priti do mladine«

»Še več takih stvari«

»Ohranite TO!«

»Drugič bi lahko izvedli več skupinske dinamike (razne igre ipd.), premalo časa za spoznavanje in deljenje izkušenj z ostalimi udeleženci.«

»Morda bi bil dobrodošel še kakšen poglobljen seminar npr. o EVS, da bi lažje podprli delo tega programa.«

»Morebiti ena delavnica več, debata po skupinah«

»Več možnosti za razpravo!«

»Predolgo trajanje seminarja, ponavljajoče se vsebine.«

»Širina seminarja je bila prevelika, v določenih točkah se je ponavljala!«

»Zdaj vem o vsem nič (samo karikirano -> bolj podrobno o temah)«

»Preveč se je ponavljalo, morda bolj shematično«

»Morda malo bolj interaktivno«

»Več sodelovanja med udeleženci seminarja oz. bolj osebni stik, predstavitev projektov ...«

»Več konkretnih informacij, kako ta znanja realizirati in implementirati.«

PROGRAM SEMINARJA

09:30 REGISTRACIJA UDELEŽENCEV

10.00 OTVORITEV SEMINARJA IN PREDSTAVITEV PROGRAMA

10.15 KRATKA PREDSTAVITEV EVROPSKIH INSTITUCIJ

- Evropski svet; Svet; Evropski parlament; Evropska komisija; Odbor regij; Ekonomsko socialni svet

10.30 EVROPSKO SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE

- Bela knjiga: Nova spodbuda za evropsko mladino
- Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic v Svetu z dne 27. junija 2002 glede okvira za Evropsko sodelovanje na področju mladine

11.00 Participacija in informiranje

- Analiza odgovorov držav članic na vprašalnik o participaciji in informiranju
- Predlog Evropske komisije Svetu za določitev skupnih ciljev na področju participacije mladih in informiranja za mladino
- Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic v Svetu z dne 25. novembra 2003 glede skupnih ciljev za participacijo in informiranje mladih

11.30 ODMOR

12:00 Večje razumevanje in poznavanje mladih ter prostovoljne aktivnosti med mladimi

- Analiza odgovorov držav članic na vprašalnik o večjem razumevanju in poznavanju mladih
- Analiza odgovorov držav članic na vprašalnik o prostovoljnih aktivnostih med mladimi
- Predlog Evropske komisije Svetu za določitev skupnih ciljev za večje razumevanje in poznavanje mladih
- Predlog Evropske komisije Svetu za določitev skupnih ciljev za prostovoljne aktivnosti med mladimi
- Resolucija Sveta in predstavnikov držav članic v Svetu glede skupnih ciljev za večje razumevanje mladih z dne 15. novembra 2004
- Resolucija Sveta in predsednikov držav članic v Svetu glede prostovoljnih aktivnostih med mladimi z dne 15. novembra 2004

12.30 ODMOR ZA KOŠILO

14.00 SODELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKEM SODELOVANJU NA PODROČJU MLADINE

Informacije o aktualnem vključevanju Republike Slovenije v evropsko sodelovanje na področju mladine

15.00 ODMOR

15.30 EVROPSKI MLADINSKI PAKT

- Zaključki Sveta (izobraževanje, mladina Kultura) v okviru sredinskega ocenjevanja izvajanja Lisbonske strategije
- Zaključki predsedništva Evropskega sveta 22. in 23. marca 2004
- Sporočilo Evropske komisije Svetu: predlogi za izvajanje Evropskega mladinskega pakta in spodbujanje aktivnega državljanstva

16.30 VKLJUČEVANJE MLADIH IN MLADINSKIH ORGANIZACIJ

17.30 ZAKLJUČEK SEMINARJA

SEZNAM UDELEŽENCEV SEMINARJA

ZAP. ŠT.	IME IN PRIIMEK	ORGANIZACIJA
01	J.Šarman	CID Ptuj
02	A.Štavbe	Društvo za pomoč mladim, Maribor
03	T.Gomizelj	DZPM, Krško
04	B.Murk	Študentski klub mladih, Šentjur
05	T.Slapnik	MCDD, Slovenske konjice
06	N.Ukmar	MC Podlaga, Sežana
07	A.Lužnik	ŠKUC
08	I.Dobaj	Dom Antona Skale, Maribor
09	A.Lesjak	Reg višje in visokošol središče, Celje
10	P.Čular	Mladinska mreža MaMa
11	A. Pavlin	MC Brežice
12	T.Povšič	UNICEF Slovenija, Ljubljana
13	P.Černuta	Zveza ŠKIS
14	K. Meden	Društvo Mozaik, Ljubljana
15	B.Gabrič	MS, Sevnica
16	J.Karner	Zveza slovenske podeželske mladine
17	R. Krizanic	Loesje, Ljubljana
18	D.Marinič	MKC Maribor
19	M.Hostnik	Mlada liberalna demokracija
20	B.Stojanović	Celjski mladinski svet, Celje
21	P.Železnik	ZSKSS, Ljubljana
22	T.Fistrovec	JEF, Ljubljana
23	L.Žmaher	DMPP IRFF, Šentjur
24	S.Letica	Slovenska demokratska mladina
25	S.Đurov	Zavod PIP, Maribor
26	M. Rep	CEZAM, Ruše
27	D. Klasinc	MS MO Ptuj, Ptuj
28	A.Marđonović	Društvo MEPI, Ljubljana
29	V. Čop	ŠS PRSS, Ljubljana
30	M.Lovše	Društvo Mladi in tobak, Maribor
31	U.Baloh	ZTS, Ljubljana
32	I.Jurišič	PZS, Maribor
33	M.Capin	Mladinski ceh, Ljubljana
34	T. Baumkirther	Mladinski svet Slovenije
35	M.Oprčkal	Občina Vojnik, Vojnik
36	A.Čezović Virant	Šol.center Rog. Slatina, Rog. Slatina
37	Ž.Pišot	Zavod UMMI, Koper
38	M.Pintarič	TD Nočni pohodniki, Mala nedelja
39	K.Ceglar	Občina Krško, Krško
40	A.Visočnik	Zveza ŠKIS
41	P.Zor	Slovenska demokratska mladina
42	U.Skrinar	Ti povej, Zavod
43	K.Bunford	Pekarna Magdalenska Mreža, Maribor
44	T.Mikuž	MIC, Ljubljana
45	J.Petan	MC Krško, Krško
46	J.Kristan	MS Kranj, Kranj
47	A.Rupret	Gasilska zveza Velenje, Velenje
48	P.Jamšek	Slovenska filantropija, Ljubljana
49	R. Jeršič	Gasilska zveza Slovenije Mladinski svet
50	J. Cugmas	Celjski mladinski center, Celje

SEZNAM GRADIV in povezave do gradiv v elektronski obliki

- 1. WHITE PAPER on European Governance** (25. 07. 2001)
http://ec.europa.eu/governance/white_paper/en.pdf
- 2. WHITE PAPER on Youth: A New Impetus on European Youth** (21. 11. 2001)
http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/download/whitepaper_en.pdf
- 3. COUNCIL CONCLUSIONS on the follow-up of the Commission White Paper entitled 'A new impetus for European youth'** (22. 05. 2002)
http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2002/c_119/c_11920020522en00060006.pdf
- 4. COMMISSION STAFF WORKING PAPER: Analysis of Member States' replies to the Commission questionnaires on youth participation and information** (11. 04. 2003)
http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/download/sec_2003_465_en.pdf
- 5. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL: Follow-up to the White Paper on a New Impetus for European Youth. Proposed common objectives for the participation and information of young people, in response to the Council Resolution of 27 June 2002 regarding the framework of European cooperation in the youth field** (11. 04. 2003)
http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/download/com_2003_184_en.pdf
- 6. COUNCIL RESOLUTION of 25 November 2003 on common objectives for participation by and information for young people** (05. 12. 2003)
http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2003/c_295/c_29520031205en00060008.pdf
- 7. COMMISSION STAFF WORKING PAPER: Analysis of the replies of the Member States of the European Union and the acceding countries to the Commission questionnaire on voluntary activities of young people** (14. 05. 2004)
[http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/sec\(2004\)628_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/sec(2004)628_en.pdf)
- 8. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL: Follow-up to the White Paper on a New Impetus for European Youth. Proposed common objectives for voluntary activities among young people in response to the Council Resolution of 27 June 2002 regarding the framework of European cooperation in the youth field.** (30. 04. 2004)
[http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com\(2004\)337_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com(2004)337_en.pdf)
- 9. RESOLUTION OF THE COUNCIL and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on common objectives for voluntary activities of young people** (15. 11. 2004)
http://mladina.movit.si/Datoteke/downloads/Volontariat_FINAL_EN.pdf
- 10. COMMISSION STAFF WORKING PAPER: Analysis of Member States' and acceding countries' replies to the Commission questionnaire on a greater understanding and knowledge of youth** (14. 05. 2004)
[http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/sec\(2004\)627_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/sec(2004)627_en.pdf)
- 11. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL: Follow-up to the White Paper on a New Impetus for European Youth. Proposed common objectives for a greater understanding and knowledge of youth, in response to the Council Resolution of 27 June 2002 regarding the framework of European co-operation in the youth field.** (30. 04. 2004)
[http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com\(2004\)336_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com(2004)336_en.pdf)
- 12. RESOLUTION OF THE COUNCIL and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on common objectives for a greater understanding and knowledge of youth** (15. 11. 2004)
http://mladina.movit.si/Datoteke/downloads/Meilleure_connaissance_FINAL_EN.pdf
- 13. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL: Follow-up to the White Paper on a New Impetus for European Youth: evaluation of activities conducted in the framework of European cooperation in the youth field** (22. 10. 2004)
[http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com\(2004\)694_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com(2004)694_en.pdf)

14. COUNCIL CONCLUSIONS on Youth in the Framework of the Mid-Term Review of the Lisbon Strategy (23. 02. 2005)

http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/download/st06609-re01_en.pdf

15. PRESIDENCY CONCLUSIONS - EUROPEAN COUNCIL BRUSSELS: 22 and 23 MARCH 2005

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=DOC/05/1&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en>

16. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL: Addressing the concerns of young people in Europe - implementing the European Youth Pact and promoting active citizenship. (30.05.2005)

http://ec.europa.eu/youth/whitepaper/post-launch/com_206_en.pdf

17. RESOLUTION OF THE COUNCIL and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on addressing the concerns of young people in Europe – implementing the European Pact for Youth and promoting active citizenship (24. 11. 2005)

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2005/c_292/c_29220051124en00050006.pdf

Ti, ja!

**Imaš
vprašanje?**

**Začni
pri nas!**

**Eurodesk Slovenija
MOVIT NA MLADINA**

Dunajska 22
1000 Ljubljana
tel. 01 430 47 48
faks 01 430 47 49

www.eurodesk.si
info@eurodesk.si

Izdajatelj: MOVIT NA MLADINA,
Dunajska 22, 1000 Ljubljana

Za izdajatelja: Janez Škulj

Naklada: 3000 izvodov

Fotografije so pridobljene iz arhiva
Nacionalne agencije in
Centralne avdiovizualne
knjižnice Evropske komisije.

Oblikovanje: Amfibius, grafični studio

Tisk: Tiskarna Golc, november 2006

Program MLADINA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
URAD ZA MLADINO

Publikacija je narejena s pomočjo Evropske komisije in Urada RS za mladino in je izključno odgovornost izdajatelja ter v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

